

Sygn. akt VII AGa 151/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 kwietnia 2020 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie VII Wydział Gospodarczy w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SA Maciej Dobrzyński

Sędziowie: SA Dorota Wybraniec

SO del. Anna Szanciło

Protokolant: Anna Boreczek

po rozpoznaniu w dniu 9 marca 2020 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.

przeciwko (...) spółce akcyjnej z siedzibą w W.

o stwierdzenie nieważności uchwał, ewentualnie uchylenie uchwał

na skutek apelacji obu stron

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 6 lipca 2018 r., sygn. akt XVI GC 390/16

I. zmienia częściowo zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

a) w punkcie drugim (2) oddala powództwo o uchylenie uchwały nr 5 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia spółki (...) spółka akcyjna z siedzibą w W. z dnia 18 marca 2016 r. w sprawie powołania Pana M. C. w skład Zarządu Spółki na nową kadencję oraz powierzenia mu funkcji Prezesa Zarządu Spółki,

b) w punkcie czwartym (4) oddala powództwo o uchylenie uchwały nr 6 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia spółki (...) spółka akcyjna z siedzibą w W. z dnia 18 marca 2016 r. w sprawie powołania Pani B. K. w skład Zarządu Spółki na nową kadencję oraz powierzenia jej funkcji Członka Zarządu Spółki,

c) w punkcie dwudziestym ósmym (28) oddala powództwo o uchylenie uchwały nr 26 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia spółki (...) spółka akcyjna z siedzibą w W. z dnia 18 marca 2016 r. w sprawie powołania Pana M. C. w skład Zarządu Spółki na nową kadencję oraz powierzenia mu funkcji Prezesa Zarządu Spółki,

d) w punkcie trzydziestym (30) oddala powództwo o uchylenie uchwały nr 27 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia spółki (...) spółka akcyjna z siedzibą w W. z dnia 18 marca 2016 r. w sprawie powołania Pani B. K. w skład Zarządu Spółki na nową kadencję oraz powierzenia jej funkcji Członka Zarządu Spółki,

e) **w punkcie trzydziestym drugim (32) zasądza od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. na rzecz (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 2 177 zł (dwa tysiące sto siedemdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu,**

II. **oddala apelację powoda,**

III. **zasądza od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. na rzecz (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 8 810 zł (osiem tysięcy osiemset dziesięć złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu w postępowaniu apelacyjnym.**

Dorota Wybraniec Maciej Dobrzyński Anna Szancilo

VII AGa 151/19

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 18 kwietnia 2016 r., skierowanym przeciwko (...) S.A. z siedzibą w W., (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. wniosła o:

- stwierdzenie nieważności, ewentualnie uchylenie uchwały nr 5 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia pozwanego z dnia 18 marca 2016 r. o odwołaniu i powołaniu w skład zarządu nowej kadencji M. C. oraz powierzeniu mu funkcji prezesa zarządu;

- stwierdzenie nieważności, ewentualnie uchylenie uchwały nr 6 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia pozwanego z dnia 18 marca 2016 r. o odwołaniu i powołaniu w skład zarządu nowej kadencji B. K.;

- stwierdzenie nieważności uchwały nr 7 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia pozwanego z dnia 18 marca 2016 r. o odwołaniu i powołaniu w skład rady nadzorczej nowej kadencji B. C., ewentualnie uchylenie tej uchwały w części dotyczącej powołania B. C. w skład rady nadzorczej nowej kadencji;

- stwierdzenie nieważności uchwały nr 8 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia pozwanego z dnia 18 marca 2016 r. o odwołaniu i powołaniu w skład rady nadzorczej nowej kadencji D. P., ewentualnie uchylenie tej uchwały w części dotyczącej powołania D. P. w skład rady nadzorczej nowej kadencji;

- stwierdzenie nieważności uchwały nr 9 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia pozwanego z dnia 18 marca 2016 r. o odwołaniu i powołaniu w skład rady nadzorczej nowej kadencji A. C., ewentualnie uchylenie tej uchwały w części dotyczącej powołania A. C. w skład rady nadzorczej nowej kadencji;

- stwierdzenie nieważności uchwały nr 10 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia pozwanego z dnia 18 marca 2016 r. o odwołaniu i powołaniu w skład rady nadzorczej nowej kadencji E. R., ewentualnie uchylenie tej uchwały w części dotyczącej powołania E. R. w skład rady nadzorczej nowej kadencji;

- stwierdzenie nieważności uchwały nr 11 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia pozwanego z dnia 18 marca 2016 r. o odwołaniu i powołaniu w skład rady nadzorczej nowej kadencji B. S., ewentualnie uchylenie tej uchwały w części dotyczącej powołania B. S. w skład rady nadzorczej nowej kadencji;

- stwierdzenie nieważności uchwały nr 12 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia pozwanego z dnia 18 marca 2016 r. w sprawie ustanowienia adw. R. K. (1) pełnomocnikiem pozwanego do samodzielnego reprezentowania go we wszelkich postępowaniach cywilnych, toczących się przed wszystkimi sądami powszechnymi i Sądem Najwyższym, we wszelkich instancjach, dotyczących ustalenia nieistnienia lub uchylenia lub stwierdzenia nieważności którejkolwiek uchwały podjętej przez rzekome Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie pozwanego w dniu 29 października 2015 r., z którego to wydarzenia został sporządzony przez notariusza w W. I. M. protokół notarialny o rep. A 2119/2015;

- ustalenie nieistnienia, ewentualnie stwierdzenie nieważności uchwały nr 16 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia pozwanego z dnia 18 marca 2016 r. o powołaniu adw. M. Ś. (1) pełnomocnikiem pozwanego do samodzielnego reprezentowania go we wszelkich postępowaniach cywilnych, toczących się przed wszystkimi sądami powszechnymi i Sądem Najwyższym, we wszelkich instancjach, dotyczących ustalenia nieistnienia lub uchylecia lub stwierdzenia nieważności którejkolwiek uchwały podjętej przez rzekome Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie pozwanego w dniu 29 października 2015 r., z którego to wydarzenia został sporządzony przez notariusza w W. I. M. protokół notarialny o Rep. A 2119/2015;

- stwierdzenie nieważności uchwały nr 17 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia pozwanego z dnia 18 marca 2016 r. o powołaniu adw. M. Ś. (1) pełnomocnikiem pozwanego do samodzielnego reprezentowania go we wszelkich postępowaniach cywilnych, toczących się przed wszystkimi sądami powszechnymi i Sądem Najwyższym, we wszelkich instancjach, dotyczących ustalenia nieistnienia lub uchylecia lub stwierdzenia nieważności którejkolwiek uchwały podjętej przez rzekome Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie pozwanego w dniu 29 października 2015 r., z którego to wydarzenia został sporządzony przez notariusza w W. I. M. protokół notarialny o Rep. A 2119/2015;

- stwierdzenie nieważności uchwały nr 21 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia pozwanego z dnia 18 marca 2016 r. o odwołaniu i powołaniu w skład rady nadzorczej nowej kadencji B. C., ewentualnie uchylene tej uchwały w części dotyczącej powołania B. C. w skład rady nadzorczej nowej kadencji;

- stwierdzenie nieważności uchwały nr 22 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia pozwanego z dnia 18 marca 2016 r. o odwołaniu i powołaniu w skład rady nadzorczej nowej kadencji D. P., ewentualnie uchylene tej uchwały w części dotyczącej powołania D. P. w skład rady nadzorczej nowej kadencji;

- stwierdzenie nieważności uchwały nr 23 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia pozwanego z dnia 18 marca 2016 r. o odwołaniu i powołaniu w skład rady nadzorczej nowej kadencji A. C., ewentualnie uchylene tej uchwały w części dotyczącej powołania A. C. w skład rady nadzorczej nowej kadencji;

- stwierdzenie nieważności uchwały nr 24 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia pozwanego z dnia 18 marca 2016 r. o odwołaniu i powołaniu w skład rady nadzorczej nowej kadencji E. R., ewentualnie uchylene tej uchwały w części dotyczącej powołania E. R. w skład rady nadzorczej nowej kadencji;

- stwierdzenie nieważności uchwały nr 26 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia pozwanego z dnia 18 marca 2016 r. o odwołaniu i powołaniu w skład rady nadzorczej nowej kadencji B. S., ewentualnie uchylene tej uchwały w części dotyczącej powołania B. S. w skład rady nadzorczej nowej kadencji;

- stwierdzenie nieważności, ewentualnie uchylene uchwały nr 27 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia pozwanego z dnia 18 marca 2016 r. o odwołaniu i powołaniu w skład zarządu nowej kadencji M. C. oraz powierzeniu mu funkcji prezesa zarządu;

- stwierdzenie nieważności, ewentualnie uchylene uchwały nr 28 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia pozwanego z dnia 18 marca 2016 r. o odwołaniu i powołaniu w skład zarządu nowej kadencji B. K..

W odpowiedzi na pozew z dnia 17 sierpnia 2016 r. strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od strony powodowej na jej rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

W związku ze sprostowaniem protokołu Walnego Zgromadzenia powód na rozprawie w dniu 22 czerwca 2018 r. cofnął żądanie dotyczące uchwały poprzednio określonej jako nr 16, i zmienił określone w pozwie numery zaskarżonych uchwał. Wskazał, że cofnięcie pozwu następuje ze zrzeczeniem się roszczenia. Pozwany wniosł o przyznanie mu kosztów zastępstwa prawnego w części, w której cofnięto pozew.

Wyrokiem z dnia 6 lipca 2018 r. Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił powództwo o stwierdzenie nieważności uchwały nr 5 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia (...) S.A. z dnia 18 marca 2016 r. o odwołaniu i powołaniu w skład zarządu nowej kadencji M. C. oraz powierzeniu mu funkcji prezesa zarządu (pkt 1), uchylił uchwałę nr 5 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia (...) S.A. z dnia 18 marca 2016 r. o odwołaniu i powołaniu w skład zarządu nowej kadencji M. C. oraz powierzeniu mu funkcji prezesa zarządu (pkt 2), oddalił powództwo o stwierdzenie nieważności uchwały nr 6 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia (...) S.A. z dnia 18 marca 2016 r. o odwołaniu i powołaniu w skład zarządu nowej kadencji B. K. oraz powierzeniu jej funkcji członka zarządu (pkt 3), uchylił uchwałę nr 6 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia (...) S.A. z dnia 18 marca 2016 r. o odwołaniu i powołaniu w skład zarządu nowej kadencji B. K. oraz powierzeniu jej funkcji członka zarządu (pkt 4), oddalił powództwo o stwierdzenie nieważności uchwały nr 7 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia (...) S.A. z dnia 18 marca 2016 r. o odwołaniu i powołaniu w skład rady nadzorczej nowej kadencji B. C. (pkt 5), oddalił powództwo o uchylenie uchwały nr 7 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia (...) S.A. z dnia 18 marca 2016 r. w części dotyczącej powołania w skład rady nadzorczej nowej kadencji B. C. (pkt 6), oddalił powództwo o stwierdzenie nieważności uchwały nr 8 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia (...) S.A. z dnia 18 marca 2016 r. o odwołaniu i powołaniu w skład rady nadzorczej nowej kadencji D. P. (pkt 7), oddalił powództwo o uchylenie uchwały nr 8 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia (...) S.A. z dnia 18 marca 2016 r. w części dotyczącej powołania w skład rady nadzorczej nowej kadencji D. P. (pkt 8), oddalił powództwo o stwierdzenie nieważności uchwały nr 9 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia (...) S.A. z dnia 18 marca 2016 r. o odwołaniu i powołaniu w skład rady nadzorczej nowej kadencji A. C. (pkt 9), oddalił powództwo o uchylenie uchwały nr 9 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia (...) S.A. z dnia 18 marca 2016 r. w części dotyczącej powołania w skład rady nadzorczej nowej kadencji A. C. (pkt 10), oddalił powództwo o stwierdzenie nieważności uchwały nr 10 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia (...) S.A. z dnia 18 marca 2016 r. o odwołaniu i powołaniu w skład rady nadzorczej nowej kadencji E. R. (pkt 11), oddalił powództwo o uchylenie uchwały nr 10 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia (...) S.A. z dnia 18 marca 2016 r. w części dotyczącej powołania w skład rady nadzorczej nowej kadencji E. R. (pkt 12), oddalił powództwo o stwierdzenie nieważności uchwały nr 11 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia (...) S.A. z dnia 18 marca 2016 r. o odwołaniu i powołaniu w skład rady nadzorczej nowej kadencji B. S. (pkt 13), oddalił powództwo o uchylenie uchwały nr 11 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia (...) S.A. z dnia 18 marca 2016 r. w części dotyczącej powołania w skład rady nadzorczej nowej kadencji B. S. (pkt 14), stwierdził nieważność uchwały nr 12 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia (...) S.A. z dnia 18 marca 2016 r. w sprawie ustanowienia adw. R. K. (1) pełnomocnikiem (...) S.A. do samodzielnego reprezentowania go we wszelkich postępowaniach cywilnych toczących się przed wszystkimi sądami powszechnymi i Sądem Najwyższym we wszelkich instancjach, dotyczących ustalenia nieistnienia lub uchylenia lub stwierdzenia nieważności którejkolwiek „uchwały” podjętej przez rzekome Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie (...) S.A. w dniu 29 października 2015 r., z którego to wydarzenia został sporządzony przez notariusza w W. I. M. protokół notarialny o rep. A 2119/2015 (pkt 15), stwierdził nieważność uchwały nr 16 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia (...) S.A. z dnia 18 marca 2016 r. w sprawie ustanowienia adw. M. Ś. (2) pełnomocnikiem (...) S.A. do samodzielnego reprezentowania go we wszelkich postępowaniach cywilnych toczących się przed wszystkimi sądami powszechnymi i Sądem Najwyższym we wszelkich instancjach, dotyczących ustalenia nieistnienia lub uchylenia lub stwierdzenia nieważności którejkolwiek „uchwały” podjętej przez rzekome Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie (...) S.A. w dniu 29 października 2015 r., z którego to wydarzenia został sporządzony przez notariusza w W. I. M. protokół notarialny o rep. A 2119/2015 (pkt 16), oddalił powództwo o stwierdzenie nieważności uchwały nr 20 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia (...) S.A. z dnia 18 marca 2016 r. o odwołaniu i powołaniu w skład rady nadzorczej nowej kadencji B. C. (pkt 17), oddalił powództwo o uchylenie uchwały nr 20 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia (...) S.A. w W. z dnia 18 marca 2016 r. w części dotyczącej powołania w skład rady nadzorczej nowej kadencji B. C. (pkt 18), oddalił powództwo o stwierdzenie nieważności uchwały nr 21 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia (...) S.A. z dnia 18 marca 2016 r. o odwołaniu i powołaniu w skład rady nadzorczej nowej kadencji D. P. (pkt 19), oddalił powództwo o uchylenie uchwały nr 21 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia (...) S.A. z dnia 18 marca 2016 r. w części dotyczącej powołania w skład rady nadzorczej nowej kadencji D. P. (pkt 20), oddalił powództwo o stwierdzenie nieważności uchwały nr 22 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia (...) S.A. z dnia 18 marca 2016 r. o odwołaniu i powołaniu w skład rady nadzorczej nowej kadencji A. C. (pkt 21), oddalił powództwo o uchylenie uchwały nr 22 Nadzwyczajnego Walnego

Zgromadzenia (...) S.A. z dnia 18 marca 2016 r. w części dotyczącej powołania w skład rady nadzorczej nowej kadencji A. C. (pkt 22), oddalił powództwo o stwierdzenie nieważności uchwały nr 23 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia (...) S.A. z dnia 18 marca 2016 r. o odwołaniu i powołaniu w skład rady nadzorczej nowej kadencji E. R. (pkt 23), oddalił powództwo o uchylenie uchwały nr 23 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia (...) S.A. z dnia 18 marca 2016 r. w części dotyczącej powołania w skład rady nadzorczej nowej kadencji E. R. (pkt 24), oddalił powództwo o stwierdzenie nieważności uchwały nr 25 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia (...) S.A. z dnia 18 marca 2016 r. o odwołaniu i powołaniu w skład rady nadzorczej nowej kadencji B. S. (pkt 25), oddalił powództwo o uchylenie uchwały nr 25 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia (...) S.A. z dnia 18 marca 2016 r. w części dotyczącej powołania w skład rady nadzorczej nowej kadencji B. S. (pkt 26), oddalił powództwo o stwierdzenie nieważności uchwały nr 26 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia (...) S.A. z dnia 18 marca 2016 r. o odwołaniu i powołaniu w skład zarządu nowej kadencji M. C. oraz powierzeniu mu funkcji prezesa zarządu (pkt 27), uchylił uchwałę nr 26 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia (...) S.A. z dnia 18 marca 2016 r. o odwołaniu i powołaniu w skład zarządu nowej kadencji M. C. oraz powierzeniu mu funkcji prezesa zarządu (pkt 28), oddalił powództwo o stwierdzenie nieważności uchwały nr 27 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia (...) S.A. z dnia 18 marca 2016 r. o odwołaniu i powołaniu w skład zarządu nowej kadencji B. K. oraz powierzeniu jej funkcji członka zarządu (pkt 29), uchylił uchwałę nr 27 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia (...) S.A. z dnia 18 marca 2016 r. o odwołaniu i powołaniu w skład zarządu nowej kadencji B. K. oraz powierzeniu jej funkcji członka zarządu (pkt 30), umorzył postępowanie w pozostałej części (pkt 31), zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 13 743 zł tytułem kosztów procesu stosunkowo rozliczonych (pkt 32).

Sąd I instancji oparł swoje rozstrzygnięcie na następujących ustaleniach faktycznych oraz rozważaniach prawnych:

(...) S.A. z siedzibą w W. (dalej jako (...)) jest spółką akcyjną z kapitałem zakładowym w kwocie 49 636 600 zł. Liczba wszystkich akcji to 496 366, wartość akcji 100 zł. 1000 akcji jest uprzywilejowanych w ten sposób, że na jedną akcję przypadają 3 głosy na walnym zgromadzeniu, pozostałe akcje nie są uprzywilejowane. Uprzywilejowane akcje posiadają różni akcjonariusze. Jednym z akcjonariuszy jest (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. (dalej jako H.). Do księgi akcyjnej wpisany jest jako posiadacz 36 037 akcji nieuprzywilejowanych. Według oświadczeń H. oraz (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. (dalej jako V.) doszło do sprzedaży 168 068 akcji przez V. na rzecz H.. W księdze akcyjnej (...) nie zapisano tej zmiany, tzn. nie uwidocznilo, że H. jest nabywcą akcji V., a jedynie w rubrykach przy akcjach V. zapisano - akcje w trakcie procedury zmiany wpisu w księdze akcyjnej na podstawie art. 341 § 2-5 k.s.h. Nie zostało to zmienione do chwili obecnej. W tej sprawie toczy się osobne postępowanie pod sygn. akt XVI GC 825/16. Zarząd (...) wzywał H. do złożenia oryginałów dokumentów akcji.

W dniu 29 października 2015 r. odbyło się Nadzwyczajne Zgromadzenie spółki (...), na którym był obecny jedynie akcjonariusz H.. Na tym Zgromadzeniu podjęto uchwały o odwołaniu M. C. i B. K. z funkcji członków zarządu. Podjęto też uchwały o odwołaniu członków rady nadzorczej. Odbyło się też równoległe Zgromadzenie na wniosek H., na które się nie stawił.

H. prowadzi także z (...) spory sądowe. Wielu akcjonariuszy obawia się działań H..

W lutym 2016 r. akcjonariusze (...) reprezentujący łącznie ponad połowę kapitału zakładowego zwołali Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie (...) spółki (...) ustalając porządek obrad i wyznaczając Przewodniczącego R. K. (2). Zgromadzenie zwołali akcjonariusze reprezentujący 250 392 akcji. Decyzja ta została podjęta na zebraniu akcjonariuszy. Akcjonariusze ci byli zaniepokojeni faktem, że poprzednio odbyło się „podwójne” Walne Zgromadzenie. Pismo zwołujące nie było podpisywane jednocześnie przez wszystkich akcjonariuszy, była możliwość składania podpisów i w późniejszym terminie. Ogłoszenie o zwołaniu (...) spółki (...) przez akcjonariuszy reprezentujących łącznie ponad połowę kapitału zakładowego (250 392 akcje na łączną liczbę 496 366) na dzień 18 marca 2016 r. ukazało się w Monitorze Sądowym i Gospodarczym nr (...) z dnia 24 lutego 2016 r. W ogłoszeniu zamieszczono porządek obrad. Akcjonariusze zwołujący chcieli, aby konkretne osoby zostały powołane na stanowisko członków zarządu, członków rady nadzorczej.

Spółka (...) udzieliła N. S. pełnomocnictwa do udziału w imieniu V. we wszystkich walnych zgromadzeniach akcjonariuszy (...) zwyczajnych i nadzwyczajnych i do wykonywania prawa głosu w imieniu V. ze wszystkich akcji, co do których V. nadal figuruje w księdze akcyjnej (...) jako właściciel (w pełnomocnictwie wymieniono dokładnie te akcje) - 168 068 akcji. W pełnomocnictwie wskazano także, że zostaje ono udzielone w związku z zaniechaniem przez zarząd (...) dokonania wpisu o przeniesieniu akcji przez V. na H. do księgi akcyjnej (...). Pełnomocnictwo wygasło z chwilą wykreślenia V. z księgi akcyjnej (...) i wpisania w jej miejsce H..

W dniu 18 marca 2016 r. odbyło się (...) akcjonariuszy spółki (...). Początkowo do głosowań dopuszczono 186 akcjonariuszy posiadających 295 648 akcji - 296 448 głosów. Nie dopuszczono H. do głosowania z akcji, które miałyby być nabyte od V., ani jako akcjonariusza ani jako pełnomocnika V.. Na Zgromadzeniu nie było zmiany porządku obrad w stosunku do tego, co przyjęto przy zwołaniu Zgromadzenia. Przewodniczący Zgromadzenia oddalił wnioski pełnomocnika H. o podjęcie przez Przewodniczącego decyzji czy V. jest uprawniona do wzięcia udziału w Walnym Zgromadzeniu, mimo, że H. przedstawił pełnomocnictwo od spółki (...). Następnie na Zgromadzeniu podjęto: i) uchwałę nr 5 o odwołaniu i powołaniu w skład zarządu nowej kadencji M. C. oraz powierzeniu mu funkcji prezesa zarządu, za którą oddano 259 531 głosów, a 36 037 przeciw, ii) uchwałę nr 6 o odwołaniu i powołaniu w skład zarządu nowej kadencji B. K. oraz powierzeniu jej funkcji członka zarządu, za którą oddano 260 411 głosów, a 36 037 przeciw, (...)) uchwałę nr 7 o odwołaniu i powołaniu w skład rady nadzorczej nowej kadencji B. C., za którą oddano 259 531 głosów, a 36 037 przeciw, iv) uchwałę nr 8 o odwołaniu i powołaniu w skład rady nadzorczej nowej kadencji D. P., za którą oddano 253 762 głosów, a 36 037 przeciw, v) uchwałę nr 9 o odwołaniu i powołaniu w skład rady nadzorczej nowej kadencji A. C., za którą oddano 255 145 głosów, a 36 037 przeciw, vi) uchwałę nr 10 o odwołaniu i powołaniu w skład rady nadzorczej nowej kadencji E. R., za którą oddano 255 145 głosów, a 36 037 przeciw, vii) uchwałę nr 11 o odwołaniu i powołaniu w skład rady nadzorczej nowej kadencji B. S., za którą oddano 253 848 głosów, a 36 037 przeciw, viii) uchwałę nr 12 w sprawie ustanowienia adw. R. K. (1) pełnomocnikiem (...) do samodzielnego reprezentowania go we wszelkich postępowaniach cywilnych toczących się przed wszystkim sądami powszechnymi i Sądem Najwyższym we wszelkich instancjach, dotyczących ustalenia nieistnienia lub uchylecia lub stwierdzenia którejkolwiek „uchwały” podjętej przez rzekome Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie (...) w dniu 29 października 2015 r., z którego to wydarzenia został sporządzony przez notariusza w W. I. M. protokół notarialny o rep. A 2119/2015, za którą oddano 259 531 głosów, a 36 037 przeciw. Przy głosowaniu powyższych uchwał H. głosował jedynie z akcji, co do których jest wpisany w księdze akcyjnej. Po głosowaniu nad uchwałą nr 15 zarządzono przerwę, po której Przewodniczący Walnego Zgromadzenia dopuścił do głosowania H. także z 204 105 akcji jako pełnomocnika V.. Od tej pory na Zgromadzeniu było reprezentowanych 187 akcjonariuszy posiadających 463 716 akcji – 464 516 głosów. Pełnomocnik H. wniósł o powtórzenie wszystkich głosowań, ale nie uczyniono tego. Powtórzono niektóre głosowania na wniosek pełnomocnika (...) sp. z o.o. z siedzibą w W.. Po czym zostały podjęte następujące uchwały: ix) uchwała nr 16 w sprawie ustanowienia adw. M. Ś. (2) pełnomocnikiem (...) do samodzielnego reprezentowania go we wszelkich postępowaniach cywilnych toczących się przed wszystkim sądami powszechnymi i Sądem Najwyższym we wszelkich instancjach, dotyczących ustalenia nieistnienia lub uchylecia lub stwierdzenia którejkolwiek „uchwały” podjętej przez rzekome Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie (...) w dniu 29 października 2015 r., z którego to wydarzenia został sporządzony przez notariusza w W. I. M. protokół notarialny o Rep. A 2119/2015, za którą oddano 259 741 głosów, a 204 105 przeciw, x) uchwałę nr 20 o odwołaniu i powołaniu w skład rady nadzorczej nowej kadencji B. C., za którą oddano 260 411 głosów, a 36 037 przeciw, xi) uchwałę nr 21 o odwołaniu i powołaniu w skład rady nadzorczej nowej kadencji D. P., za którą oddano 255 145 głosów, a 36 037 przeciw, xii) uchwałę nr 22 o odwołaniu i powołaniu w skład rady nadzorczej nowej kadencji A. C., za którą oddano 255 145 głosów, a 36 037 przeciw, xiii) uchwałę nr 23 o odwołaniu i powołaniu w skład rady nadzorczej nowej kadencji E. R., za którą oddano 255 145 głosów, a 36 037 przeciw, xiv) uchwałę nr 25 o odwołaniu i powołaniu w skład rady nadzorczej nowej kadencji B. S., za którą oddano 255 145 głosów, a 36 037 przeciw, xv) uchwałę nr 26 o odwołaniu i powołaniu w skład zarządu nowej kadencji M. C. oraz powierzeniu mu funkcji prezesa zarządu, za którą oddano 255 815 głosów, a 204 105 przeciw, xvi) uchwałę nr 27 o odwołaniu i powołaniu w skład zarządu nowej kadencji B. K. oraz powierzeniu jej funkcji członka zarządu, za którą oddano 255 815 głosów, a 204 105 przeciw. Przy wszystkich tych uchwałach, również podjętych przed przerwą, H.

głosował przeciw i wniósł o zaprotokołowanie sprzeciwu. W głosowaniu nad uchwałą nr 12 i nr 16 wzięli udział także akcjonariusze spółki (...) oraz M. D. i D. P.. Akcjonariusze ci mają łącznie 120 750 głosów.

Przed Sądem Okręgowym w Warszawie toczy się sprawa z powództwa M. D. oraz D. P. przeciwko spółce (...) o sygn. akt XVI GC 1229/15, a także z powództwa spółki (...) przeciwko (...) o sygn. akt XVI GC 1124/15 o stwierdzenie nieważności uchwał podjętych na (...) w dniu 29 października 2015 r. protokołowanym przez notariusza I. M.. H. występuje w tych postępowaniach jako interwenient uboczny po stronie (...).

W punkcie wolne wnioski pełnomocnik H. złożył projekt uchwały dotyczący powołania go jako pełnomocnika (...) w postępowaniu z powództwa spółki (...) o uchylenie, stwierdzenie nieważności uchwał Walnego Zgromadzenia spółki z dnia 29 października 2015 r. Wniosek został oddalony przez Przewodniczącego.

Pierwotnie wydany H. wyciąg z protokołu (...) z dnia 18 marca 2016 r. zawierał błąd. Uchwała o identycznej treści dotycząca ustanowienia adw. M. Ś. (1) pełnomocnikiem (...) we wszystkich postępowaniach cywilnych toczących się przed wszystkimi sądami powszechnymi oraz Sądem Najwyższym we wszelkich instancjach, dotyczących ustalenia nieistnienia lub uchylenia lub stwierdzenia nieważności którejkolwiek „uchwały” podjętej przez rzekome (...) spółki (...) z dnia 29 października 2015 r., z którego wydarzenia został sporządzony przez notariusza w W. I. M. protokół notarialny o Rep. A nr 2119/2015 r., została zapisana jako uchwała nr 16 i jako uchwała nr 17, przy czym wyniki głosowania były w każdym wypadku zapisane inaczej. Pomyłka nie była spowodowana celowym działaniem, ale burzliwym przebiegiem Zgromadzenia i małym doświadczeniem notariusza A. G. sporządzającego protokół. W rzeczywistości ww. uchwała nigdy nie została podjęta jako uchwała nr 16, ani jako inna uchwała. Taki wyciąg z protokołu otrzymał H.. W dniu 8 kwietnia 2016 r. notariusz A. G. sprostował omyłkę w protokole związaną z uchwałami nr 16 i nr 17, skreślając uchwałę nr 17 i jako uchwałę nr 16 wpisując jej treść i wyniki głosowania tak jak przebiegało Zgromadzenie. H. dowiedział się o istnieniu takiego sprostowania w toku procesu. W dniu 12 czerwca 2017 r. dokonano kolejnego sprostowania dotyczącego uchwały nr 24.

Zgodnie ze Statutem spółki (...) członków rady nadzorczej spółki wybiera walne zgromadzenie akcjonariuszy głosami wszystkich akcji (§ 22 ust. 3 statutu). Ponadto statut stanowi, że każda zmiana statutu i składu zarządu wymaga uchwały walnego zgromadzenia akcjonariuszy powziętej jednomyślnie (§ 34 ust. 1 statutu). Kadencja zarządu trwa 3 lata (§ 20 ust. 3 statutu). W przypadku akcji imiennych, prawo do udziału w walnym zgromadzeniu mają akcje wpisane co najmniej na tydzień przed terminem zgromadzenia do księgi akcyjnej (§ 26 ust. 2 statutu). Walne zgromadzenie jest ważne bez względu na ilość reprezentowanych na nim akcji (§ 26 ust. 5 statutu). Uchwały walnego zgromadzenia poza wyjątkami określonymi w statucie zapadają zwykłą większością głosów (§ 29 ust. 1 statutu). Na Zgromadzeniu spółki (...) w dniu 7 maja 2018 r. podjęto próbę zmiany brzmienia statutu.

Sąd I instancji wskazał, że powyższy stan faktyczny ustalił na podstawie wymienionych dokumentów, twierdzeń stron co do okoliczności niespornych, a także zeznań świadków. Autentyczność dokumentów nie była kwestionowana, ostatecznie nie składano zastrzeżeń do protokołu z przebiegu Walnego Zgromadzenia. Żadna ze stron nie żądała złożenia oryginałów dokumentów, które złożone zostały w kopii. Sąd dał wiarę zeznaniom świadka M. M., z wyjątkiem tego, że od momentu dopuszczenia do głosowania po przerwie powód głosował ze wszystkich akcji, było to bowiem sprzeczne z protokołem, z którego wynikało, że np. przy uchwałach nr 22 i nr 23 także nie głosował z wszystkich akcji. Ani z protokołu ani z transkrypcji nie wynikało, żeby powodowi znów uniemożliwiono głosowanie jako pełnomocnikowi V., zwłaszcza, że przy uchwale nr 27 znów głosował z wszystkich akcji. Sąd dał wiarę zeznaniom świadka A. G. w całości, bowiem znajdowały potwierdzenie w przedstawionych dokumentach. Sąd dał wiarę zeznaniom świadka J. B., z wyjątkiem tego, że po dopuszczeniu do głosowania H. jako pełnomocnika V. powtórzono wszystkie głosowania, bowiem było to sprzeczne z przedstawionym protokołem ze Zgromadzenia. Sąd nie dał także wiary, że zebranie odbyło się wcześniej niż w lutym 2016 r., gdy było to sprzeczne z zeznaniami świadka J. N.. Sąd odmówił wiarygodności zeznaniom świadka J. D., co do tego, że nie ma zebrania akcjonariuszy, gdyż było to sprzeczne z zeznaniami świadków J. B., E. C., i J. N.. Sąd wziął też pod uwagę, że świadek podczas konfrontacji stwierdziła, że nie wie czy odbywają się zebrania. Sąd nie dał też wiary zeznaniom świadka, że na Zgromadzeniu w marcu 2016 r. głosowała osobiście, mimo udzielenia pełnomocnictwa, bowiem świadek sama sobie zaprzeczała i początkowo zeznała,

że reprezentował ją pełnomocnik. Bardziej prawdopodobne było, że skoro udzieliła pełnomocnictwa, to nie głosowała już osobiście. Okoliczności wskazywały, że świadek nie pamiętała faktów związanych ze zwołaniem Zgromadzenia i jego przebiegiem. Sąd dał wiarę zeznaniom świadka E. C. jako zgodnym z zeznaniami świadków J. B. i J. N.. Sąd dał wiarę zeznaniom świadka J. N., z wyjątkiem tego, że zebranie na którym sporządzono pismo zwołujące Zgromadzenie akcjonariuszy zwołano 9 lutego 2016 r., gdyż na dokumencie znajdują się podpisy opatrzone datą 8 lutego 2016 r., zatem zebranie nie mogło się odbyć 9 lutego 2016 r., tylko wcześniej. W pozostałej części Sąd dał wiarę zeznaniom świadka, bowiem były zgodne z zeznaniami świadka J. B. i E. C..

Sąd Okręgowy wskazał, że powództwo zostało oparte na art. 425 k.s.h. i art. 189 k.p.c., ewentualnie na art. 422 k.s.h., powód bowiem żądał stwierdzenia nieważności uchwał, ewentualnie ich uchylenia, a w jednym przypadku stwierdzenia nieistnienia uchwały.

Odnosząc się do ostatniego z żądań, Sąd I instancji stwierdził, że dotyczyło ono uchwały określonej początkowo jako uchwała nr 16, a dotyczącej powołania adw. M. Ś. (2) na pełnomocnika w sprawach uchwał podjętych przez Walne Zgromadzenie w dniu 29 października 2015 r., z którego został sporządzony protokół przez notariusza I. M.. Ostatecznie żądanie to wraz z żądaniem ewentualnym stwierdzenia nieważności i uchylenia uchwały zostało cofnięte, bowiem w toku procesu dokonano sprostowania protokołu. Do tej pory identyczna uchwała została zapisana jako uchwała nr 16 i nr 17, przy czym przy uchwale nr 16 jako wynik głosowania podano 100% „za”, a przy uchwale nr 17 tylko 55,99% „za”. Po sprostowaniu wykreślono dotychczasową zaskarżoną treść uchwały nr 16, czyli przyznano, że w takiej formie uchwała nie została podjęta. Uchwała określona dotychczas jako nr 17 stała się uchwałą nr 16 i odpowiednio dalsze uchwały zostały przesunięte. Jak wynikało z transkryptu nagrania, w rzeczywistości tylko raz podjęto uchwałę dotyczącą ustanowienia pełnomocnika adw. M. Ś. (2) w sprawach uchwał Zgromadzenia z 29 października 2015 r. - zaprotokołowanego przez notariusza I. M. i głosowało za nią 55,99% głosów. Słusznie zatem dokonano sprostowania i słusznie początkowo powód domagał się stwierdzenia nieistnienia takiej uchwały. Gdyby nie sprostowanie i cofnięcie powództwa, to w tym zakresie powództwo o ustalenie nieistnienia uchwały zostałoby uwzględnione, taka uchwała, jaka pierwotnie widniała w wyciągu pod nr 16 rzeczywiście nie istniała. Skoro cofnięto (słusznie) powództwo, to Sąd I instancji w tym zakresie na podstawie art. 355 k.p.c. umorzył postępowanie (pkt 31 wyroku). Uznał jednocześnie, że w tej części to powód wygrał sprawę.

Sąd Okręgowy wyjaśnił, że w uzasadnieniu oznaczał poszczególne uchwały według numerów, jakie otrzymały po sprostowaniu protokołu. Tak też oznaczono je w wyroku. Protokół był dwukrotnie prostowany, ale kolejne sprostowanie nie miało już znaczenia dla sprawy, bowiem dotyczyło sytuacji, kiedy w protokole widniały dwie uchwały nr 25, a nie było uchwały nr 24. Po sprostowaniu pierwsza z uchwał została oznaczona jako 24, ale nie została ona zaskarżona, zatem nie była potrzebna modyfikacja powództwa.

Sąd I instancji stwierdził, że pozew został wniesiony w terminie - 18 kwietnia 2016 r., tzn. terminie wskazanym w art. 424 § 1 k.s.h. Zgodnie z art. 112 k.c. - miesiąc od Walnego Zgromadzenia.

W pierwszym rzędzie Sąd Okręgowy odniósł się do zarzutów powoda dotyczących wspólnie wszystkich uchwał. Zdaniem tego Sądu brak było uchybień przy zwoływaniu Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy, które miałyby mieć wpływ na powzięcie uchwał. Pierwszym zarzutem było to, że Zgromadzenie zostało zwołane przez osoby nie mające uprawnień, bowiem powód nie wiedział, czy rzeczywiście było ono zwołane przez akcjonariuszy reprezentujących określony procent kapitału. Zgodnie z art. 399 § 3 k.s.h. akcjonariusze reprezentujący co najmniej połowę kapitału zakładowego lub co najmniej połowę ogółu głosów mogą zwołać nadzwyczajne walne zgromadzenie. Jak wynikało z odpisu z KRS liczba wszystkich akcji to 496 366. 1000 akcji jest uprzywilejowanych w ten sposób, że na jedną akcję przypadają 3 głosy na walnym zgromadzeniu. Z pisma dotyczącego zwołania wynika, że zgromadzenie zwołali akcjonariusze reprezentujący 250 392 akcji, co stanowiło więcej niż połowę kapitału zakładowego. Badane były okoliczności dotyczące sporządzenia tego pisma. Budziło wątpliwości Sądu Okręgowego, czy na zebraniu, o którym zeznawali świadkowie, była możliwość przygotowania ww. pisma. Za bardziej prawdopodobne Sąd I instancji uznał wcześniejsze przygotowanie projektu pisma, ale szczegóły takie nie miały znaczenia. Najistotniejsze było, że nikt nie podważył prawdziwości podpisów akcjonariuszy. Zeznający świadkowie, nawet J. D., która zaprzeczała istnieniu

zebrań, potwierdziła że w odpowiedniej rubryce widnieje jej podpis. W ocenie Sądu Okręgowego, to powoda, w sytuacji przedstawienia dokumentu, obciążał ciężar wykazania, że akcjonariusze w rzeczywistości nie wyrazili woli zwołania zgromadzenia, a tego nie uczyniono. Nadto, z postępowania dowodowego wynika, że powód pozostaje w wielu sporach z pozwaną spółką. Znaczna część akcjonariuszy jest przekonana, że działanie powoda zagraża ich interesom, miejscu prowadzenia przez nich działalności. Niezależnie od tego, czy są to obawy uzasadnione, w tej sytuacji za nie budzące zdziwienia uznać należy, że akcjonariusze jednoczą się i podejmują określone kroki, w tym prawne. Szczególne zaniepokojenie akcjonariuszy wywołał faktem, że w dniu 29 października 2015 r. powód nie pojawił się na Walnym Zgromadzeniu, tylko odbyło się osobne Zgromadzenie z udziałem tylko powoda, na którym, jak wynikało z dokumentów, powzięto uchwały o zmianie członków zarządu. W tych okolicznościach uzasadniona była chęć akcjonariuszy zwołania zgromadzenia w celu ponownego powołania poprzedniego składu zarządu. Nadto fakt, że na Zgromadzenie stawilo się ok. 93% kapitału, potwierdza, iż była wola zwołania i uczestniczenia w Zgromadzeniu. W ocenie Sądu I instancji, nawet gdyby zaistniały uchybienia przy zwoływaniu zgromadzenia, tj. w rzeczywistości swoją wolę wyraziło mniej akcjonariuszy, nie miałyby to wpływu na powzięcie poszczególnych uchwał. Nie można bowiem oceniać tego w ten sposób, że gdyby nie zostało zwołane zgromadzenie to uchwały nie zostałyby podjęte. Gdyby nawet bowiem nie było wymaganej większości do zwołania, to należało ocenić różnicę pomiędzy stanem jak było, a jak byłoby gdyby uchybienia nie popełniono, tzn. gdyby zgromadzenie zwołała wymagana w przepisach większość. Należy stwierdzić, że bez względu na to ilu akcjonariuszy zwołałoby zgromadzenie, to istotne jest ilu się na zgromadzenie stawilo. Uchybieniem przy zwołaniu, które może mieć wpływ na powzięcie uchwał, jest np. niepowiadomienie o zgromadzeniu jakiejś liczby akcjonariuszy lub powiadomienie za późno i nie przybycie w związku z tym ich na zgromadzenie.

Powód podniósł zarzut, że osoby, które miały akcje wspólne, nie mogły wykonywać z nich praw, bo nie ustanowiły pełnomocnika. Sąd Okręgowy pominął ten zarzut jako spóźniony na podstawie art. 217 § 2 k.p.c., bowiem powodował zwłokę z uwagi na ilość wniosków dowodowych, jaka została zgłoszona po pojawieniu się tego zarzutu. Niewątpliwie zarzut ten pociągał za sobą konieczność badania, czy osoby te ustanowiły pełnomocnika. Sąd Okręgowy podniósł także, iż w sytuacji kiedy współakcjonariusze wyrażają zgodnie wolę, to nie ma znaczenia, że takiego pełnomocnika nie ustanowiono, można też założyć, że jedna z osób jest pełnomocnikiem obu (tylko do wykonywania prawa głosu konieczne jest ustanowienie przedstawiciela na piśmie). R. legis przepisu art. 333 § 2 k.s.h. to uniknięcie konfliktów. Nie ma takiej sytuacji, że w piśmie stanowiącym zwołanie podpisał się jedynie jeden z dwóch właścicieli i można by się zastanawiać czy wola współakcjonariusza jest taka sama. Zarzut uznany został zatem za niesłuszny, nadto, gdyby nawet zgromadzenie zwołało mniej osób, to nie miałyby to wpływu na powzięcie uchwał. W związku z pominięciem zarzutu, Sąd Okręgowy oddalił wniosek o przesłuchanie lub ponowne przesłuchanie świadków zgłoszonych w piśmie pozwanego z dnia 23 marca 2018 r. (art. 227 k.p.c.). Ostatecznie Sąd I instancji skonstatował, że nie było podstaw do uznania, że Walne Zgromadzenie zostało zwołane nieprawidłowo.

Kolejny zarzut dotyczył porządku obrad zaproponowanego przy zwołaniu, który został następnie przyjęty na Zgromadzeniu. Według powoda był on zbyt szczegółowy, a przez to wpływający na swobodę decyzji akcjonariuszy. Zdaniem Sądu I instancji wskazanie konkretnych osób jako kandydatów na członków zarządu i członków rady nadzorczej rzeczywiście stanowiło duże uszczegółowienie porządku obrad. Okoliczności sprawy wyjaśniały jednak dlaczego akcjonariusze chcieli takiego porządku. Chcieli oni, aby to konkretne osoby zostały powołane w skład zarządu i rady nadzorczej, bowiem według nich to te osoby bronią ich interesów (np. przed powodem), dobrze reprezentują spółkę. Nie był przekonujący argument, że skoro akcjonariusz zaproponował dany porządek obrad przy zwołaniu, to będzie na zgromadzeniu czuł się zmuszony głosować za takimi uchwałami. Nic nie stało na przeszkodzie, jeżeli dany akcjonariusz nie identyfikowałby się w rzeczywistości z propozycjami porządku obrad, aby na zgromadzeniu głosować inaczej. Rzeczywiście, przy takim porządku obrad nie można było zgłosić innych kandydatur, ale akcjonariusze mając do wyboru nawet tylko jednego kandydata mogli głosować przeciwko niemu i uchwała nie zostałaby powzięta. Zdaniem Sądu Okręgowego, sformułowany porządek obrad nie naruszał przepisów prawa. Nie było także podstaw do uznania, że był on sprzeczny z dobrymi obyczajami. Istotnie, nie było możliwości zgłaszania innych kandydatów, ale z drugiej strony podanie wcześniej nazwisk pozwalało np. na zastanowienie się nad danym kandydatem i akcjonariusze nie byli zaskakiwani propozycjami na Zgromadzeniu. Podobnie było w przypadku pełnomocników,

który mieli być wybrani. Nie była też sprzeczna z dobrymi obyczajami motywacja, która kierowała akcjonariuszami, który zwołali przedmiotowe Zgromadzenie. Podsumowując, Sąd I instancji uznał, że nie zasługiwały na podzielenie zarzuty związane ze sposobem sformułowania porządku obrad.

Kolejny zarzut dotyczył tego, że powodowi nie pozwolono od początku wykonywać prawa głosu z akcji nabytych od spółki (...). Jak wynikało z nagrania i protokołu Zgromadzenia sytuacja taka rzeczywiście miała miejsce. Powód posiada 36 037 akcji, ale jednocześnie twierdzi, że nabył od spółki (...) 068 akcji. Sąd Okręgowy wskazał, że o to, czy doszło do skutecznego zbycia tych akcji toczy się oddzielny proces, w którym to sprawa zostanie rozstrzygnięta. W niniejszej sprawie, kwestia ta nie mogła zostać przesądzona. Nadto, niezależnie od tego czy powód nabył te akcje, czy nie, to nie został wpisany do księgi akcyjnej. Zgodnie zatem z art. 343 § 1 k.s.h., nie może być uważany wobec spółki za akcjonariusza (z tych akcji). Tym samym nie mógł wykonywać z tych akcji prawa głosu jako akcjonariusz. Zdaniem Sądu I instancji należy kierować się wpisem do księgi akcyjnej, bowiem pozwala to jednoznacznie i szybko rozstrzygnąć kto może wykonywać swoje prawa. W konsekwencji należało uznać, że powód nie mógł głosować z akcji, które miał nabyć od spółki (...). Z tej też przyczyny Sąd Okręgowy oddalił wniosek o zawieszenie postępowania do czasu rozstrzygnięcia sprawy o ustalenie treści księgi akcyjnej, bo wynik tamtego postępowania nie wpływa na treść niniejszego rozstrzygnięcia. Powód nie mógł wykonywać z tych akcji prawa głosu jako właściciel, ale przedstawił pełnomocnictwo do wykonywania prawa głosu z tych akcji w imieniu spółki (...). Powód miał rację, że skoro nadal jako właściciel tych akcji w księdze akcyjnej jest wpisana V., to ma ona prawo wykonywania głosu z tych akcji. Zgodnie z art. 343 § 1 k.s.h. jest ona uznawana za akcjonariusza. Sąd I instancji zgodził się z powodem, że nie może być takiej sytuacji, że pozwany nie uznając nabycia akcji jednocześnie stwierdza, że zbywca już nie może wykonywać prawa głosu. Stanowisko pozwanego było niekonsekwentne i nie zasługiwało na ochronę. Skoro ma wątpliwości co do tego, czy powód skutecznie nabył akcje, to nie może jednocześnie przyjąć, że V. te akcje zbyła. Skoro jako akcjonariusz posiadający konkretne 168 068 akcji wpisana jest V., to może nadal głosować na Zgromadzeniu. W związku z tym może udzielić pełnomocnictwa do wykonywania prawa głosu. Pozwany zarzucał również, że pełnomocnictwo nie zostało prawidłowo udzielone. Sąd Okręgowy wskazał, że zgodnie z art. 412 § 1 k.s.h. dopuszczalne jest głosowanie na zgromadzeniu przez pełnomocnika, zatem udzielenie pełnomocnictwa do głosowania nie może być uznawane za rozszczępieniem praw korporacyjnych. Pełnomocnictwo nie musi być ograniczone tylko do jednego konkretnego zgromadzenia i może być udzielone do udziału we wszystkich zgromadzeniach. Użycie w art. 412 § 1 k.s.h. sformułowania „w walnym zgromadzeniu” nie oznacza, że pełnomocnictwo musi ograniczać się tylko do jednego zgromadzenia. Pozwany wskazywał na to, że pełnomocnictwo udzielone zostało pod warunkiem rozwiązującym, który może się nie ziścić. Udzielone pełnomocnictwo nie jest jednak udzielone nieodwołalnie i w każdej chwili, nawet jak warunek się nie ziści, może być odwołane, zatem mocodawca nie został trwale pozbawiony prawa głosu. Nadto, w orzecznictwie dopuszcza się udzielenie nieodwołalnego pełnomocnictwa. Pełnomocnictwo uprawnia do udziału w zgromadzeniu i do wykonywania prawa głosu, ale nie uprawnia do wykonywania innych praw z akcji. Dlatego też nie można było podzielić stanowiska pozwanego, że pełnomocnik wszedł w prawa akcjonariusza. Zdaniem Sądu I instancji nie było także podstaw do uznania pełnomocnictwa za nieważne, czy też sprzeczne z naturą spółki akcyjnej. Dodatkowo, treść pełnomocnictwa nie budziła wątpliwości, bowiem wskazano w nim, że przyczyną jego udzielenia było to, że mimo nabycia akcji powód nie został wpisany do księgi akcyjnej. Zatem mocodawca jest przekonany, że akcje zbył, a jednocześnie wie, że nabywca nie może korzystać ze swoich praw. Taka treść pełnomocnictwa była zrozumiała i uzasadniona stosunkiem podstawowym. Natomiast, jeżeli nawet nie doszło do skutecznego zbycia akcji, to akcjonariusz ma prawo głosować przez pełnomocnika. W ocenie Sądu Okręgowego udzielone pełnomocnictwo należało zatem ocenić jako prawidłowe, uprawniające powoda do wykonywania prawa głosu ze spornych akcji.

Sąd I instancji wyjaśnił również, że oddalił wniosek o przesłuchanie w charakterze świadków K. K. i T. C., bowiem zawnioskowany został na okoliczności nie mające istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Podsumowując, Sąd Okręgowy uznał, że powód powinien mieć możliwość wykonywania prawa głosu także ze 168 068 akcji, czyli łącznie z 204 105 akcji. Jak wynikało z protokołu, uzyskał on taką możliwość dopiero od momentu głosowania nad uchwałą nr 16, a wcześniej nie. Istotną kwestią było jednak to, że oprócz omówionych niżej wyjątków, nawet w sytuacji korzystania z prawa głosu ze wszystkich akcji powód nie byłby w stanie zmienić

wyniku głosowania. Łącznie z głosami wykonywanymi na podstawie pełnomocnictwa obecni na zgromadzeniu byli akcjonariusze posiadający 463 716 akcji reprezentujący 464 516 głosów, a powód miał 204 105 akcji i tylko on głosował przeciwko. Zatem zarzut dotyczący niedopuszczenia powoda do głosowania z akcji na podstawie pełnomocnictwa nie był uzasadniony w stosunku do wszystkich uchwał, a jedynie co do niektórych.

Kolejne zarzuty dotyczyły już poszczególnych uchwał. Powód zarzucił, że uchwały dotyczące odwołania i powołania członków zarządu i rady nadzorczej przyjęto niezgodnie z porządkiem obrad, który nie przewidywał uchwał w przedmiocie odwołania tych osób. Sąd I instancji przyznał rację pozwanemu, że uchwała mająca na celu powołanie określonych osób na nową kadencję w zarządzie lub radzie nadzorczej może skutkować brzmieniem uchwały - odwołuje i powołuje. Sąd Okręgowy nie uznał zatem, że te uchwały zostały powzięte poza porządkiem obrad. Odwołanie i powołanie było w tym przypadku związane ze sobą, Walne Zgromadzenie uznało, że w takiej formie ma nastąpić powołanie na nową kadencję. Nadto, nie byłoby podstaw do stwierdzenia nieważności tych uchwał w całości, a jedynie w części dotyczącej odwołania, gdyby nawet przyjąć odmienną interpretację.

Kolejny zarzut dotyczył wadliwego głosowania nad uchwałami dotyczącymi powołania pełnomocników, tj. uchwał nr 12 i nr 16. Powód zarzucił, że w głosowaniu brali udział akcjonariusze M. D., D. P. i spółka (...), którzy pozostają w sporze z pozwaną spółką. Zgodnie z art. 413 § 1 k.s.h. akcjonariusz nie może ani osobiście, ani przez pełnomocnika, ani jako pełnomocnik innej osoby głosować przy powzięciu uchwał dotyczących jego odpowiedzialności wobec spółki z jakiegokolwiek tytułu, w tym udzielenia absolutorium, zwolnienia z zobowiązania wobec spółki oraz sporu pomiędzy nim a spółką. Przed Sądem Okręgowym w Warszawie toczy się sprawa z powództwa M. D. oraz D. P. przeciwko (...) o sygn. akt XVI GC 1229/15, a także z powództwa spółki (...) przeciwko (...) o sygn. akt XVI GC 1124/15 o stwierdzenie nieważności uchwał podjętych na (...) w dniu 29 października 2015 r. protokołowanym przez notariusza I. M.. Ci akcjonariusze nie mogą zatem głosować nad uchwałami ustanawiającymi pełnomocnika, który ma reprezentować pozwanego w tych postępowaniach. Wytaczając powództwo o stwierdzenie nieważności uchwał należy pozwać spółkę i dlatego akcjonariusze ci są w sporze ze spółką, a uchwały, w których ustanawia się pełnomocnika do reprezentowania spółki w tym postępowaniu są uchwałami dotyczącymi sporu pomiędzy akcjonariuszem a spółką. Pozwany twierdził, że w takiej sytuacji to i powód nie powinien brać udział w głosowaniu, bowiem występuje w tych procesach jako interwenient uboczny, a poza tym jego interesy i pozwanego są rozbieżne. Według Sądu I instancji nie można jednak było pominąć, że powód jest interwenientem ubocznym po stronie pozwanego, zatem nie można było uznać, że pozostaje w sporze z pozwaną spółką, jego rola procesowa polega przecież na tym, że ma pomagać pozwanemu. Mimo, że sprawy dotyczą uchwał powziętych na Zgromadzeniu w dniu 29 grudnia 2015 r., na którym był obecny tylko powód, to nie można było uznać, że w sprawie dotyczącej uchwał tego Zgromadzenia pozostaje on w sporze ze spółką albo jego interesy są rozbieżne. Przepis art. 413 § 1 k.s.h. dotyczy uchwały związanej z konkretnym sporem. Sąd Okręgowy nie podzielił stanowiska, że uchwały o powołaniu pełnomocnika nie dotyczą meritum sporu. Uchwały dotyczą powołania pełnomocnika, który ma reprezentować pozwanego w postępowaniach sądowych, w których ci akcjonariusze są powodami. Jest zatem istotne, aby powód w danej sprawie nie miał wpływu na to kto będzie reprezentował pozwanego, w przeciwnym wypadku powstaje niebezpieczeństwo, że interesy pozwanego nie będą należycie reprezentowane. Uchwała dotycząca pełnomocnika jest zatem uchwałą dotyczącą bezpośrednio sporu między akcjonariuszem a spółką. Jak wynikało z księgi akcyjnej, ww. akcjonariusze mają łącznie 120 750 głosów. Nad uchwałą nr 12 oddano 295 568 głosów (wówczas powód mógł głosować jedynie z 36 037 akcji). Natomiast gdyby powodowi umożliwiono głosowanie z wszystkich 204 105 akcji, to z pominięciem głosów tych trzech akcjonariuszy nad uchwałą oddano by 342 886 głosów. A skoro powód głosowałby przeciw z 204 105 głosów, to uchwała nie zostałaby podjęta. W przypadku uchwały nr 16 dotyczącej ustanowienia pełnomocnikiem adw. M. Ś. (2) powód mógł już głosować z 204 105 głosów i wówczas oddano 463 846 głosów. Gdyby pominąć 120 750 głosów, to oddano by 343 096 głosów. I znów, biorąc pod uwagę, że powód głosował przeciw, to uchwała nie zostałaby podjęta. Uchwały nr 12 i nr 16 zostały zatem podjęte z naruszeniem art. 413 § 1 k.s.h., a uchwała nr 12 dodatkowo sprzecznie z art. 343 § 1 k.s.h. i art. 412 § 1 k.s.h. - nie dopuszczono bowiem do udziału w głosowaniu spółki (...) głosującej przez pełnomocnika.

Sąd Okręgowy na podstawie art. 425 § 1 w zw. z art. 413 § 1 k.s.h. i art. 343 § 1 k.s.h. i art. 412 § 1 k.s.h. stwierdził nieważność uchwał nr 12 i nr 16 (pkt 15 i 16 wyroku).

Kolejny zarzut związany był z uchwałami nr 5, nr 6, nr 26 i nr 27. Uchwały te dotyczyły odwołania i powołania do zarządu M. C. i B. K.. Uchwały nr 26 i nr 27 mają to samo brzmienie co uchwały nr 5 i nr 6, bowiem zostały powtórzone przy umożliwieniu powodowi głosowania z większej ilości akcji. Powód zarzucił, że uchwały zostały powzięte niezgodnie ze statutem spółki. Zgodnie z przedstawionym tekstem statutu, każda zmiana statutu i składu zarządu wymaga uchwały walnego zgromadzenia akcjonariuszy powziętej jednomyślnie (§ 34 ust. 1). W związku z powyższym uchwały - zdaniem powoda - powinny być powzięte jednomyślnie. Z kolei według pozwanego miałyby to dotyczyć jedynie uchwały, która jednocześnie zmienia statut i powołuje członków zarządu, a ponadto powzięte uchwały nie dotyczą powołania nowych członków zarządu, a jedynie przedłużenia kadencji. W pierwszym rzędzie Sąd Okręgowy stwierdził, że wykładnia statutu musi być dokonywana w sposób obiektywny. Nawet pozwany stał początkowo na takim stanowisku. W tej sytuacji podlegał oddaleniu wniosek o dopuszczenie dowodu z przesłuchania stron na okoliczność wykładni statutu. Obiektywna wykładnia statutu ma swoje uzasadnienie, trudno bowiem uznać, aby każdy kto ma do czynienia ze statutem, także nowy akcjonariusz, nowy członek zarządu, musiał pytać się innych, jak ma rozumieć statut. Dlatego też statut musi być tak rozumiany, jak się go powinno obiektywnie rozumieć, a nie, jak być może błędnie, rozumieją go członkowie zarządu. Sąd Okręgowy wskazał, że w logice prawniczej spójnik „i” to koniunkcja, jednak obiektywna wykładnia nie może prowadzić do rezultatów sprzecznych z logiką. Niezależnie od tego, czy rzeczywiście zdarzają się uchwały, które jednocześnie zmieniają zarząd i statut, należy stwierdzić, że taka uchwała, gdyby została podjęta, to i tak faktycznie byłaby to uchwała, która zawiera łącznie podzielną treść. Zmiana statutu i składu zarządu nie łączy się ze sobą i uregulowanie tych dwóch materii w jednej uchwale byłoby tylko pewną redakcją formalną i należałoby uznać, że możliwe jest np. zaskarżenie części uchwały. Nawet uchwały powzięte na Zgromadzeniu w dniu 18 marca 2016 r. mogłyby stanowić jedną uchwałę o 28 punktach, ale byłyby to tylko pewien zabieg redakcyjny. Dlatego nie można uznać, że w zależności od tego, czy wybór członka zarządu byłby zredagowany w osobnej uchwale, czy też w jednej uchwale razem ze zmianami statutu, to byłby inny wymóg co do większości głosowania. Trudno też racjonalnie zrozumieć cel postanowienia statutu z § 34, bowiem przy interpretacji spójnika „i” jako koniunkcji statut zapobiegałby faktycznie uchwalaniu zmian statutu i zmian zarządu w jednej uchwale bez zgody wszystkich. Nie chroniłby zatem w żaden sposób akcjonariuszy przed zmianami w statucie i zarządzie, gdyż wystarczyłoby jedynie powziąć osobne uchwały co do każdej z materii, aby uniknąć wymogu jednomyślności. Tak interpretowany zapis byłby zatem całkowicie zbędny, bowiem trudno uznać, że akcjonariuszom tak przeszkadzałby fakt, że uchwała reguluje te dwie materie razem, że aż żądano, aby wszyscy zgodzili się na taką uchwałę. Zatem, mimo, że litera „i” oznacza łączność, należało obiektywnie interpretując uznać, że została użyta w tym zapisie w rozumieniu takim jakim w logice prawniczej używa się „lub”. Wymóg jednomyślności dotyczy zarówno uchwały, która zmienia statut oraz wymóg jednomyślności dotyczy uchwały zmieniającej zarząd. „Zmiana zarządu” nie może być interpretowana jako zmiana liczby członków zarządu (nikt zresztą takiej interpretacji nie przedstawił), bowiem te kwestie reguluje statut (§ 19), zatem uznanie, że zarząd może być tylko jednoosobowy albo ma się składać z więcej niż dwóch osób, byłoby zmianą statutu. Zatem, wystarczyłoby jedynie zapisać wymóg jednomyślności w stosunku do zmian statutu, nie byłoby potrzeby osobno zapisywać jeszcze zmiany zarządu. Zapisanie słowa „jednomyślność” było w ocenie Sądu Okręgowego obiektywnie jednoznaczne i dotyczyło tego, że wszyscy głosujący muszą głosować za daną kandydaturą. Jednocześnie Sąd I instancji wskazał, że jest to bardzo utrudnione, ale nie jest obiektywnie niemożliwe. Sam zapis statutu o jednomyślności w takim przypadku nie jest obiektywnie wykluczony, nawet w przypadku spółki akcyjnej. Gdyby np. spółka akcyjna posiadała tylko trzech akcjonariuszy zapis o jednomyślności nie budziłby żadnego zdziwienia. Statut musi być interpretowany obiektywnie, tzn. bez względu np. na to, czy obecnie w spółce jest kilku czy kilkunastu akcjonariuszy. Należało zgodzić się z tym, że taki zapis, w sytuacji kiedy w pozwanej spółce jest bardzo wielu akcjonariuszy, stanowi duże utrudnienie. Jednak największą trudnością jest to, że akcjonariusze pozostają w konflikcie z powodem, bowiem jak wynika z protokołów, we wszystkich powziętych na Zgromadzeniu uchwałach tylko powód głosował odmiennie (ale zdarzyły się uchwały co do których była jednomyślność), a wszyscy pozostali jednomyślnie. Zatem, praktycznie jedynie odmienne stanowisko powoda sprawia, że nie można podjąć jednomyślnie uchwały w wielu kwestiach. Pokazuje to, że samo rozdrobnienie akcjonariatu nie przeszkadza w podejmowaniu jednomyślnie uchwał i wszelkie problemy wynikają z konkretnej subiektywnej sytuacji konfliktu. Pozwany powoływał się także na to, że do tej pory uznawane były przez sądy rejestrowe uchwały o powołaniu członków zarządu mimo, że nie były podejmowane jednomyślnie. Sąd Okręgowy nie negował tego faktu, jednak nie był w niniejszej sprawie

związany taką interpretacją sądu rejestrowego. Jeżeli sąd rejestrowy dokonał wpisu, to Sąd rozpoznający niniejszą sprawę nie może negować tego, że w KRS zostały dokonane określone wpisy, natomiast, jeżeli nawet sąd rejestrowy oceniając uchwałę uznał, że nie jest potrzebna jednomyślność, to Sąd rozpoznający niniejszą sprawę nie jest związany taką interpretacją statutu w stosunku do wszystkich późniejszych uchwał. Nadto, strona powodowa przedstawiła także najnowsze stanowisko sądu rejestrowego, który zwrócił właśnie uwagę na wymóg jednomyślności.

Tworzący statut zdecydowali, że do zmiany statutu, a także zmiany zarządu, konieczna jest jednomyślność. Nie jest istotne dlaczego nie doszło nigdy do zmiany statutu i nadal istnieje ten zapis. Istotne jest, że w dacie uchwalania uchwał zapisy te nadal obowiązywały. Sąd Okręgowy zwrócił uwagę, że taka interpretacja nie jest ani nielogiczna, ani nieracjonalna. Cel takiego zapisu jest jasny i jest to maksymalna ochrona interesu każdego z akcjonariuszy, który może w ten sposób wyrazić skutecznie sprzeciw przeciwko zmianie statutu i przeciwko powołaniu danej osoby na członka zarządu.

Odnosząc się do stanowiska pozwanego, że nie nastąpiła zmiana zarządu, bowiem powołano te same osoby na członków zarządu, Sąd Okręgowy wskazał, że nie ma racjonalnego uzasadnienia, aby uznać, że w przypadku kiedy kandyduje nowa osoba potrzebna jest kwalifikowana większość - jednomyślność, a jeśli po raz kolejny ta sama osoba ma zostać członkiem zarządu, to już zwykła większość. Sąd I instancji wziął też pod uwagę, że prowadzony jest proces o stwierdzenie nieważności uchwał z dnia 29 października 2015 r. Jeżeli okaże się, że np. uchwały te zostały powzięte prawidłowo, to zostali wówczas powołani nowi członkowie zarządu, a zatem uchwałami z dnia 18 marca 2016 r. faktycznie powołano nowych członków (inne osoby niż w uchwałach z dnia 29 października 2015 r.). Ocena uchwały nie może być uzależniona od takich okoliczności. Sytuacje kiedy odwołuje się ktoś z funkcji członka zarządu i powołuje po raz kolejny należy oceniać jako zmianę składu zarządu, bowiem gdyby nie było zmiany, to takie uchwały nie byłyby potrzebne. Zmienił się skład zarządu w tym znaczeniu, że od chwili powzięcia uchwał istnieje nowy zarząd z tym, że tworzą go te same osoby. Zatem „zmianę zarządu” należy rozumieć jako powołanie nowego zarządu bez względu na to, czy jest to nowa kadencja czy też powołanie nowych osób.

Uwzględniając powyższe, Sąd Okręgowy uznał, że uchwały nr 5, nr 6, nr 26 i nr 27 są sprzeczne ze statutem. Takie ustalenie nie prowadziło jednak do stwierdzenia, że uchwały te są sprzeczne z prawem. Przepisy prawa przewidują bowiem zwykłą większość głosów przy głosowaniach w sprawie zarządu. Sąd I instancji oddalił zatem powództwo o stwierdzenie nieważności ww. uchwał (pkt 1, 3, 27 i 29 wyroku). Nie zachodziły też inne - omówione już powyżej - przyczyny do uznania uchwał za sprzeczne z prawem. Oddalenie powództwa o stwierdzenie nieważności aktualizowało obowiązek rozpoznania powództwa ewentualne o uchylenie ww. uchwał.

Na podstawie art. 422 § 1 k.s.h. uchwała walnego zgromadzenia sprzeczna ze statutem bądź dobrymi obyczajami i godząca w interes spółki lub mająca na celu pokrzywdzenie akcjonariusza może być zaskarżona w drodze wytoczonego powództwa o uchylenie uchwały. Jak już wyjaśniono, ww. uchwały należało uznać za sprzeczne ze statutem - ta przesłanka została zatem wykazana. Sąd Okręgowy uznał, że wykazano także drugą z łącznych przesłanek - pokrzywdzenie akcjonariusza. Nie dlatego jedna, że jak twierdził powód, osoby wchodzące w skład zarządu bezpodstawnie odmawiają wpisania go do księgi akcyjnej, bowiem to, czy odmowa jest bezpodstawną zostanie rozstrzygnięte w osobnym postępowaniu pod sygn. akt XVI GC 825/16. Sąd Okręgowy uznał natomiast, że w sytuacji kiedy statut wymaga jednomyślności przy głosowaniu, uchwała powzięta wbrew woli jednego z akcjonariuszy zmierza do jego pokrzywdzenia. Pomimo bowiem statutowego prawa do decydowania o składzie zarządu, powołano osoby, których powód nie chce widzieć w tej roli. W tym też wyraża się jego obiektywne pokrzywdzenie. Gdyby powód uważał, że korzystne jest dla niego, aby te osoby zostały członkami zarządu, to by głosował za powzięciem uchwały. W ocenie Sądu Okręgowego było to wystarczające do uznania, że doszło do pokrzywdzenia akcjonariusza. Nie jest konieczne udowadnianie, że ta konkretna osoba będzie działać lub już działała na szkodę akcjonariusza.

Na podstawie art. 422 § 1 k.s.h. uchwały nr 5, nr 6, nr 26 oraz nr 27 podlegały zatem uchyleniu (pkt 2, 4, 28 i 30 wyroku).

Zarzut sprzeczności ze statutem został także podniesiony w stosunku do uchwał nr 7, nr 8, nr 9, nr 10, nr 11, nr 21, nr 22, nr 23, nr 24 oraz nr 26, które dotyczyły odwołania i powołania członków rady nadzorczej. Stosowny zapis statutu dotyczący rady nadzorczej brzmi: „członków rady nadzorczej (...) S.A. w W. wybiera walne gromadzenie akcjonariuszy głosami wszystkich akcji” (§ 22 ust. 3). W ocenie Sądu I instancji, skoro nie użyto w tym wypadku sformułowania „jednomyślność” - a nic nie stało temu na przeszkodzie - to oznaczało to, że wymagania w tym postanowieniu są inne, niż w § 34. W ocenie Sądu Okręgowego, obiektywnie interpretując sformułowanie „wybiera głosami wszystkich akcji” oznacza wymóg quorum dotyczącego głosowania nad takimi uchwałami - 100% kapitału. Niewątpliwie takie wymaganie jest dość trudne do spełnienia, chociaż jak wynikało z protokołu, po dopuszczeniu powoda do głosowania z akcji jako pełnomocnika V., obecni byli akcjonariusze reprezentujący 93,28% kapitału. W ocenie Sądu I instancji nie ma innej interpretacji ww. zapisu. Gdyby chodziło jedynie o to, że to akcjonariusze wybierają członków rady nadzorczej to odpowiedni zapis brzmiałby „...wybiera walne zgromadzenie akcjonariuszy”. Dodanie „głosami wszystkich akcji” musi oznaczać dodatkowe wymagania. Nie było też podstaw do uznania, że oznaczało to np. iż wszyscy obecni muszą wziąć udział w głosowaniu, bowiem trudno wyobrazić sobie dlaczego akcjonariusz, który przybędzie na zgromadzenie nie będzie głosował. Natomiast jest logiczne, że akcjonariusze dążą do tego, żeby członków rady nadzorczej wybierało jak najwięcej - w tym wypadku - wszyscy akcjonariusze. Zgodnie ze statutem, walne zgromadzenie jest ważne bez względu na ilość reprezentowanych na nim akcji (§ 26 ust. 5). Zatem wymóg dotyczący quorum zapobiega np. takiej sytuacji, że na zgromadzenie stawi się tylko kilku akcjonariuszy albo nawet jeden i wybierze członków rady nadzorczej. Autorzy statutu, mimo że jest to statut spółki akcyjnej dążyli do tego, aby decyzje były podejmowane przez wszystkich akcjonariuszy lub nawet jednomyślnie, jak w przypadku członków zarządu. Stanowi to na pewno utrudnienie, ale takie są zapisy statutu, które należy interpretować obiektywnie.

Sąd I instancji wskazał, że w omawianym wypadku pokrzywdzenie powoda nie jest jednak oczywiste, bowiem powód mógł głosować w sprawie tych uchwał i ich sprzeczność ze statutem wynika z tego, że nie stawilo się na zgromadzenie około 7% kapitału. W przypadku głosowania nad wyborem członków zarządu uznano uchwałę za powziętą mimo głosowania powoda przeciwko, czyli gdyby zastosowano się do statutu to uchwały nie zostałyby podjęte. Natomiast w sytuacji powołania członków rady nadzorczej (omyłkowo wskazano: zarządu), gdyby jednak wszyscy akcjonariusze byli obecni i te brakujące 7% głosowało przeciwko, to i tak uchwały zostałyby powzięte. (...) głosowało więcej niż połowa akcjonariuszy. Zatem, należało stwierdzić, że uchybienie nie miało wpływu na powzięcie uchwały. Ponadto, nie jest oczywiste, aby w tym wypadku doszło do pokrzywdzenia akcjonariusza. Trzecim istotnym czynnikiem było to, że powód w powództwie ewentualnym zaskarżył jedynie część uchwały - o powołaniu w skład rady nadzorczej (w odróżnieniu od żądania stwierdzenia nieważności uchwał). Powód argumentował, że nie może ich zaskarżyć w całości, bo statut nie reguluje odwoływania członków rady nadzorczej. Sąd Okręgowy wyjaśnił, że wymagania dotyczące wyboru należy odnieść także do odwoływania. Rzadko odwołuje się członków rady nadzorczej nie powołując nowych. Zatem, te dwie decyzji związane są ze sobą i dlatego należy do nich stosować te same wymagania. Uchwały powinny być zatem zaskarżone w całości. W literaturze i orzecznictwie dopuszcza się zaskarżenie uchwały w części, w sytuacji analogicznej, jak w art. 58 § 3 k.c., czyli kiedy zaskarżona część uchwały ma charakter autonomiczny i nie jest nierozzerwalnie związana z innymi elementami uchwały. Tak też uznał Sąd Okręgowy. Wskazał, że powinno się dopuścić możliwość zaskarżenia uchwały w części, jeżeli jest to rozstrzygnięcie autonomiczne. Może się bowiem zdarzyć, że w jednej uchwale uregulowanych jest kilka treści i jest to np. uchwała wielopunktowa. Trudno byłoby wymagać, aby akcjonariusz skarżył także te części uchwały nie związane z konkretnym rozstrzygnięciem, które przeszkadza akcjonariuszowi. Natomiast w tym przypadku część uchwały dotycząca odwołania z funkcji jest nierozzerwalnie związana z powołaniem do rady nadzorczej. Gdyby bowiem nie odwołano danej osoby, to nie można byłoby powołać na to miejsce nawet tej samej osoby. Bez odwołania nie zaczynałaby się nowa kadencja członków rady nadzorczej. Nie można zatem skutecznie zaskarżyć jedynie części uchwały o powołaniu członków zarządu. Powód nie ma interesu, aby zaskarżać część uchwały dotyczącej odwołania, bowiem odwołanie tych osób jest rezultatem oczekiwanym przez powoda, skoro nie zgadza się z ich powołaniem. Jednak nie zwalniało to powoda z obowiązku zaskarżenia w tym wypadku uchwały w całości.

Jak już wskazano powyżej, sprzeczność ze statutem nie oznacza sprzeczności z prawem, jeżeli nie zostały naruszone przepisy prawa. Nie przewidują one dodatkowych wymagań przy wyborze członków rady nadzorczej (art. 385 § 1

k.s.h.). Powództwo o stwierdzenie nieważności uchwał nr 7, nr 8, nr 9, nr 10, nr 11, nr 21, nr 22, nr 23, nr 24 oraz nr 26 podlegało zatem oddaleniu (pkt 5, 7, 9, 11, 13, 17, 19, 21, 23 i 25 wyroku). Również powództwo ewentualne o uchylenie części uchwał podlegało oddaleniu (pkt 6, 8, 10, 12, 14, 18, 20, 22, 24 i 26 wyroku).

Sąd Okręgowy wyjaśnił, że oddalił wniosek pozwanego o dopuszczenie dowodu z przesłuchania stron także na pozostałe okoliczności, gdyż były one albo nieistotne dla sprawy, albo już wykazane dokumentami, albo niedopuszczalne - dotyczyły oceny prawnej. Powód zaś cofnął swój wniosek o przesłuchanie stron. Sąd I instancji oddalił także wniosek o przeprowadzenie dowodu z nagrania dźwiękowego przebiegu Walnego Zgromadzenia utrwalonego na oryginalnym nośniku i wniosek o zobowiązanie powoda do przedłożenie nośnika, na którym utrwalono oryginał nagrania przebiegu (...) z dnia 18 marca 2016 r. Sąd Okręgowy oddalił również wniosek o odtworzenie nagrania poprzestając na przedstawionej transkrypcji nagrania. Nagranie przebiegu Walnego Zgromadzenia miało znaczenie jedynie w zakresie powództwa o ustalenie nieistnienia uchwały, gdyż udowodniało twierdzenie, że sporna uchwała nie została powzięta. Ostatecznie protokół sprostowano, cofnięto w tym zakresie pozew i powód nie składał dalszych zarzutów, iż protokół Walnego Zgromadzenia nie odzwierciedla jego przebiegu. Transkrypcja nagrania też nie była kwestionowana, zatem wystarczające było dopuszczenie dowodu z tego zapisu, zbędne było odtwarzanie nagrania. Także badanie, czy nagranie nie zostało przemontowane było niecelowe.

Sąd I instancji nie znalazł także podstaw do otwarcia zamkniętej rozprawy na nowo i oddalił ponowny wniosek o dopuszczenie dowodu z przesłuchania stron, stojąc na stanowisku, że wykładnia statutu powinna być dokonywana obiektywnie. Sąd Okręgowy oddalił także wniosek o zawieszenie postępowania w przedmiocie pozwu o ustalenie nieważności § 22 i § 34 statutu. Sąd I instancji zmienił także postanowienie z dnia 9 grudnia 2016 r. i dopuścił do udziału w sprawie w charakterze pełnomocnika pozwanego adw. R. K. (1), a nie dopuścił do udziału w sprawie pełnomocników działających na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez zarząd. Pierwotnie bowiem Sąd Okręgowy nie zwrócił uwagi, że jego umocowanie na podstawie art. 426 § 1 k.s.h. wynika z uchwały nr 15 (...) z dnia 18 marca 2016 r., która nie była zaskarżona. W tej sytuacji to on reprezentował pozwaną spółkę, a pozostali pełnomocnicy, którzy zgłosili się po wydaniu tego postanowienia, działali na podstawie udzielonego przez niego pełnomocnictwa lub kolejnej substytucji. W uchwale przewidziano możliwość ustanawiania dalszych pełnomocnictw. Potwierdził on też czynności dokonane przez pełnomocników, którzy początkowo działali na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez zarząd.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c., rozdzielając je stosunkowo.

Apelacje od wyroku Sądu Okręgowego wniosły obie strony.

Powód zaskarżył wyrok w części oddalającej jego roszczenia, tj. co do punktów 1, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27 oraz 29. Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił:

1/ naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 189 k.p.c. polegające na jego niezastosowaniu i niewzięciu z urzędu pod uwagę tego, że uchwały Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia pozwanego nr 5, nr 6, nr 7, nr 8, nr 9, nr 10, nr 11, nr 20, nr 21, nr 22, nr 23, nr 25, nr 26 oraz nr 27, są uchwałami nieistniejącymi i jako takie nie wywołują żadnych skutków prawnych,

2/ naruszenie prawa materialnego, tj. art. 425 § 1 k.s.h. oraz art. 422 § 1 k.s.h. w zw. z art. 408 § 1 k.s.h. poprzez ich błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że uchwały nr 7, nr 8, nr 9, nr 10, nr 11, nr 20, nr 21, nr 22, nr 23, nr 25 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia pozwanego z dnia 18 maja 2016 r. podjęte bez quorum wymaganego przez § 22 ust. 3 statutu pozwanego, są uchwałami istniejącymi, ważnymi i nie podlegają uchyleniu, ponieważ nie naruszają prawa ani statutu pozwanego, co skutkowało oddaleniem roszczeń powoda, w punktach: 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25 oraz 26 petitum wyroku,

3/ naruszenie prawa materialnego, tj. art. 425 § 1 k.s.h. w zw. z art. 414 k.s.h. poprzez ich błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że uchwały nr 5, nr 6, nr 26, nr 27 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia pozwanego z dnia 18 maja 2016 r., podjęte bez jednomyślności wymaganej przez § 34 ust. 1 statutu pozwanego, są uchwałami istniejącymi i nie

naruszają prawa, a jedynie statut pozwanego, co doprowadziło do oddalenia roszczeń powoda w punktach: 1, 3, 27 oraz 29 petitum wyroku,

4/ naruszenie prawa materialnego, tj. art. 402 § 2 k.s.h. polegające na jego błędnej wykładni poprzez przyjęcie, że sposób sformułowania porządku obrad Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia pozwanego z dnia 18 maja 2016 r. nie naruszał prawa, ponieważ pomimo tego, że powód nie miał możliwości zgłoszenia projektów uchwał rozpatrywanych na Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu pozwanej, to jednak mógł głosować za lub przeciw danej uchwale, a co za tym idzie, że uchwały nr 5, nr 6, nr 7, nr 8, nr 9, nr 10, nr 11, nr 20, nr 21, nr 22, nr 23, nr 25, nr 26 oraz nr 27 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia pozwanego, nie są sprzeczne z prawem, co doprowadziło do oddalenia roszczeń powoda w punktach: 1, 3, 5, 7, 9, 11, 13, 17, 19, 21, 23, 25, 27 oraz 29 petitum wyroku.

Wskazując na powyższe zarzuty strona powodowa wniosła o:

- zmianę wyroku w zaskarżonej części, poprzez stwierdzenie, że uchwały nr 5, nr 6, nr 7, nr 8, nr 9, nr 10, nr 11, nr 20, nr 21, nr 22, nr 23, nr 25, nr 26 oraz nr 27 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia pozwanego z dnia 18 maja 2016 r. są uchwałami nieistniejącymi, a ewentualnie, w razie nie uwzględnienia zarzutu sformułowanego w pkt 1 petitum apelacji, stwierdzenie, że uchwały nr 5, nr 6, nr 7, nr 8, nr 9, nr 10, nr 11, nr 20, nr 21, nr 22, nr 23, nr 25, nr 26 oraz nr 27 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia pozwanego z dnia 18 maja 2016 r. są nieważne, na podstawie art. 425 § 1 k.s.h., jako niezgodne z prawem;

- zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Pozwany zaskarżył wyrok w części, tj. w zakresie punktów 2, 4, 28, 30 oraz 32, czyli w zakresie uchylenia uchwał nr 5, nr 6, nr 26 oraz nr 27 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia (...) z dnia 18 marca 2016 r., oraz w zakresie zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu.
Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił naruszenie

1/ przepisów prawa materialnego, tj.:

a/ art. 5 k.c. w zw. z art. 2 k.s.h. poprzez ich niezastosowanie w sytuacji, gdy powód nadużywa uprawnień korporacyjnych przysługujących akcjonariuszowi w ten sposób, że:

- w dniu 29 października 2015 r., wbrew woli i wiedzy pozostałych akcjonariuszy oraz organów spółki (...) organizuje konkurencyjne spotkanie z własnym notariuszem w kawiarni Centrum Handlowo-Usługowego (...) w W., które pozoruje na Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki, gdzie jako jedyny akcjonariusz, posiadający 7,36% w kapitale zakładowym spółki, samodzielnie podejmuje uchwały m.in. o zmianach w zarządzie spółki (których nieważność została stwierdzona na mocy prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 16 stycznia 2018 r. wydanego w sprawie o sygn. akt XVI GC 1124/15, by następnie;

- wykorzystując postanowienie § 34 ust. 1 statutu spółki, zagłosować przeciwko ponownemu powołaniu w skład zarządu spółki B. K. i M. C. podczas Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 18 marca 2016 r., zwołanego przez akcjonariuszy, którzy - jak słusznie stwierdził Sąd I instancji - zjednoczyli się zaniepokojeni próbą bezprawnego wrogiego przejęcia spółki przez H. w dniu 29 października 2015 r., by w konsekwencji;

- zaskarżyć uchwały Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia spółki z dnia 18 marca 2016 r. w sprawie zmian w składzie zarządu spółki powołując się na niezachowanie statutowego wymogu jednomyślności przy wyborze B. K. i M. C. na członków zarządu spółki, które to działanie zostało dokonane wyłącznie w celu zaszkodzenia spółce i jest jednoznacznym przykładem naruszenia przez powoda zakazu czerpania korzyści z własnego bezprawia i z tej przyczyny nie zasługuje na udzielenie mu ochrony prawnej,

b/ art. 422 § 1 k.s.h. poprzez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie i uznanie, że uchwały nr 5, nr 6, nr 26 i nr 27 (...) w sprawie zmian w składzie zarządu (...) mają na celu pokrzywdzenie akcjonariusza H., z tej tylko

przyczyny, że powód nie chciał widzieć B. K. i M. C. w roli członków zarządu (...), w sytuacji, gdy spełnienie tej przesłanki (pokrzywdzenia) wymaga:

- wykazania faktu pokrzywdzenia H. spowodowanego podjęciem ww. uchwał, rozumianego w aspekcie majątkowym (szkoda) lub osobistym (krzywda), a okolicznością świadczącą o tak rozumianym pokrzywdzeniu nie może być wyłącznie to, jak przyjął Sąd Okręgowy, że powód „nie chciał widzieć” określonych osób w zarządzie spółki; uzasadnienie przez Sąd Okręgowy wystąpienia omawianej przesłanki ograniczyło się zaledwie do jednego zdania, z którego nie wynika dlaczego ponowny wybór B. K. i M. C. do zarządu spółki, w określonych wyżej okolicznościach obawy akcjonariuszy spółki przed bezprawnym działaniem H., miałyby być krzywdzący dla H.; pozwany podniósł, że podana przez Sąd okoliczność nie świadczyła o wystąpieniu przesłanki pokrzywdzenia z art. 422 k.s.h., gdyż (1) z samego faktu powołania wymienionych osób do zarządu spółki nie wynika dla powoda ani żadna szkoda, ani krzywda i w praktyce na żadną szkodę ani krzywdę H. nie powołał się Sąd Okręgowy w zaskarżonym wyroku, (2) uchwały (...) nie zmieniły składu zarządu spółki, a jedynie ponownie powoływały do niego te same osoby - zatem podjęcie tych uchwał nie zmieniło nic w sytuacji powoda, (3) niedopuszczalne jest uznanie, że ta sama okoliczność faktyczna (sprzeciw H. co do powołania określonej osoby do zarządu) świadczy zarówno o naruszeniu statutu spółki, jak i o pokrzywdzeniu akcjonariusza (4) przyjęcie wykładni przedstawionej przez Sąd Okręgowy prowadziłoby do niedającego się zaakceptować automatyzmu we wnioskowaniu, polegającego na tym, że samo zaskarżenie uchwały przez akcjonariusza, który się z nią nie zgadza, przesądza o automatycznym spełnieniu przesłanki pokrzywdzenia;

- wykazania faktu pokrzywdzenia H. spowodowanego podjęciem ww. uchwał, rozumianego w aspekcie majątkowym (szkoda) lub osobistym (krzywda), natomiast Sąd Okręgowy, pomimo słusznego uznania, że okoliczności wskazywane w tym zakresie przez H. w pozwie nie stanowią pokrzywdzenia tego akcjonariusza, w sposób nieuprawniony przyjął, że podstawą pokrzywdzenia jest zupełnie inna okoliczność, której powód nie wskazywał ani nie powoływał na nią żadnych dowodów; z ostrożności pozwany wskazał, że okoliczność wskazywana przez powoda w pozwie, mająca świadczyć o jego pokrzywdzeniu, tj. brak rozpoznania przez spółkę wniosku powoda o wpis do księgi akcyjnej (...) nie jest wyrazem pokrzywdzenia powoda w rozumieniu opisanym powyżej, gdyż nierozpoznanie przez spółkę wniosku H. o wpis do księgi akcyjnej jest usprawiedliwione i spowodowane okolicznościami leżącymi wyłącznie po stronie powoda, który od ponad 10 lat nie przedstawia spółce przy swoim wniosku o wpis do księgi akcyjnej oryginałów dokumentów akcji oraz oryginałów umów sprzedaży akcji, czym uniemożliwia zarządowi spółki zweryfikowanie podstaw swojego wniosku o wpis do księgi akcyjnej spółki;

- istnienia po stronie (...) wyraźnego zamiaru (woli) pokrzywdzenia H. poprzez podjęcie uchwał nr 5, nr 6, nr 26 i nr 27 (...) w sprawie zmian w składzie zarządu (...), natomiast podjęcie uchwał (...) nie wiązało się z istnieniem takiego zamiaru (woli), gdyż stanowiło - na co zwrócił uwagę w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku Sąd I instancji - wyłącznie usprawiedliwioną okolicznościami reakcją zjednoczonych, pozostałych akcjonariuszy spółki na próbę wrogiego przejęcia przez H. kontroli operacyjnej nad pozwanym (w trakcie zorganizowanego przez powoda nielegalnego (...) spółki w dniu 29 października 2015 r.) i miało na celu zachowanie dotychczasowego ładu korporacyjnego w spółce (...) oraz ochronę przed ewentualnymi dalszymi bezprawnymi działaniami H., wobec czego podjęcie uchwał o ponownym powołaniu B. K. i M. C. do zarządu spółki w takich okolicznościach nie mogło być wyrazem woli pokrzywdzenia powoda,

c/ art. 422 § 1 k.s.h. poprzez jego błędną wykładnię i uznanie, że jedna i ta sama okoliczność, która stanowiła dla Sądu podstawę stwierdzenia sprzeczności uchwały ze statutem powoduje, że uchwała została podjęta również w celu pokrzywdzenia akcjonariusza w sytuacji, gdy niedopuszczalne jest, aby jedna i ta sama okoliczność powodowała, że spełnione są obie przesłanki roszczenia o uchylenie uchwały zgodnie z art. 422 k.s.h.,

d/ art. 422 § 1 k.s.h. poprzez jego błędną wykładnię i uznanie, że uchwały nr 5, nr 6, nr 26 i nr 27 (...) w sprawie zmian w składzie zarządu (...) są sprzeczne ze statutem (...), podczas gdy wobec następczej nieważności § 34 ust. 1 statutu spółki postanowienie to nie wywoływało skutków prawnych, co za tym idzie, niezgodność uchwał z takim postanowieniem nie mogła stanowić przesłanki do uchylenia uchwał (...) ewentualnie przyjęcie przez Sąd, że statut w

omawianym zakresie jest ważny byłoby przedwczesne wobec faktu zaskarżenia odrębnym powództwem statutu i złożenia wniosku o zawieszenie postępowania z tej przyczyny,

e/ art. 304 § 4 k.s.h. w zw. z art. 2 k.s.h. i 58 k.c. poprzez ich niezastosowanie i uznanie, że § 34 ust. 1 statutu spółki ustanawia skutecznie (w sposób zgodny z prawem) zasadę jednomyślności przy zmianie składu zarządu w spółce (...), posiadającej aktualnie liczny i bardzo rozdrobniony akcjonariat, w sytuacji, gdy w niniejszej sprawie zachodzi nieważność postanowienia § 34 ust. 1 statutu spółki, które prowadzi literalnie do stanu niezgodnego z naturą spółki akcyjnej, tj. rządów mniejszości nad większością, co powoduje nieważność § 34 ust. 1 statutu spółki jako postanowienia sprzecznego z naturą spółki akcyjnej,

f/ z ostrożności, w przypadku gdy Sąd II instancji nie podzielił argumentacji pozwanego o nieważności statutu spółki, opisanej w pkt 4 i 5 powyżej, art. 65 § 1 k.c. w zw. z art. 2 k.s.h. poprzez błędną wykładnię § 34 ust. 1 statutu spółki i uznanie, że każda uchwała w sprawie zmiany składu zarządu (...) powinna być podjęta jednomyślnie w sytuacji, gdy literalna wykładnia przepisu wskazuje, że wymóg jednomyślności został zastrzeżony dla jednoczesnej zmiany statutu spółki i składu zarządu spółki rozumianego jako powołanie do zarządu spółki nowych osób (niepełniących dotychczas tej funkcji), co potwierdza także wykładnia historyczna tego postanowienia, w tym przede wszystkim fakt, że na przestrzeni ostatnich kilkunastu lat akcjonariusze spółki wybierali zarząd spółki zgodnie z zasadą większości głosów, a następnie właściwy dla (...) Sąd Rejestrowy dokonywał zmian w zarządzie spółki na podstawie uchwał podjętych niejednomyślnie i ani akcjonariusze, ani spółka, ani nikt inny nie kwestionował tego stanu rzeczy,

2/ przepisów prawa procesowego, co miało istotny wpływ na wyniki sprawy:

a/ art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 232 k.p.c. oraz 6 k.c. poprzez dowolną, a nie swobodną ocenę materiału dowodowego i uznanie, że o pokrzywdzeniu akcjonariusza H. świadczy niepowoływana przez powoda okoliczność, tj. fakt, że „nie chciał on widzieć” B. K. i M. C. w zarządzie (...) co w konsekwencji doprowadziło do tego, że Sąd I instancji zastąpił powoda w prezentowaniu twierdzeń faktycznych i jako przyczynę pokrzywdzenia przyjął okoliczność inną niż wskazana przez H. (tj. rzekome bezpodstawne odmawianie wpisania go do księgi akcyjnej przez osoby wchodzące w skład zarządu spółki),

b/ art. 316 § 2 k.p.c. w zw. z art. 225 k.p.c. poprzez ich niezastosowanie w sytuacji, gdy wystąpiły przesłanki do otwarcia rozprawy na nowo, z uwagi na zaistnienie okoliczności mogących mieć znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, tj. wytoczenia odrębnego powództwa o ustalenie nieważności m.in. § 34 ust. 1 statutu spółki, na podstawie którego Sąd I instancji orzekł o uchyleniu uchwał nr 5, nr 6, nr 26 i nr 27 (...) w sprawie zmiany składu zarządu (...),

c/ art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie i oddalenie wniosku pozwanego o zawieszenie niniejszego postępowania z uwagi na fakt toczącego się postępowania o ustalenie nieważności § 22 ust. 3 oraz § 34 ust. 1 statutu spółki (sygn. akt XVI GC 653/18), podczas gdy wynik tej sprawy ma prejudycjalne znaczenie dla rozstrzygnięcia niniejszego postępowania, bowiem dla oceny przesłanek uchylenia uchwał nr 5, nr 6, nr 26 i nr 27 (...) w sprawie zmian w składzie zarządu (...) konieczne jest uprzednie rozstrzygnięcie, czy ww. postanowienia statutowe są ważne i skuteczne,

d/ art. 227 k.p.c. w zw. z art. 299 k.p.c. poprzez oddalenie wniosku o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z przesłuchania stron, w tym za pozwanego członków zarządu pozwanego M. C. i B. K. i uznanie, że okoliczności, na które ww. osoby miałyby zeznawać: (i) nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, (ii) były wykazane już dokumentami albo (...) były niedopuszczalne jako dotyczące oceny prawnej, podczas gdy przesłuchanie ww. członków zarządu pozwanego było istotne dla oceny słuszności zarzutu pozwanego dotyczącego sprzeczności § 34 ust. 1 statutu spółki z naturą spółki akcyjnej.

Wskazując na powyższe zarzuty strona pozwana wniosła o:

- zmianę zaskarżonego wyroku w opisanej w apelacji części i oddalenie powództwa w tym zakresie oraz zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych;

- ewentualnie, uchylenie zaskarżonego wyroku w opisaney w apelacji części i przekazanie w tym zakresie sprawy do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia, a także zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W piśmie procesowym z dnia 19 grudnia 2018 r. strona powodowa cofnęła apelację w zakresie rozstrzygnięć zawartych w punktach 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 i 14 zaskarżonego wyroku. W konsekwencji, postanowieniem z dnia 3 stycznia 2019 r. Sąd Okręgowy w Warszawie umorzył postępowanie wywołane wniesieniem przez powoda apelacji w zakresie rozstrzygnięcia zawartego w punktach 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 oraz 14 wyroku z dnia 6 lipca 2018 r.

W odpowiedzi na apelację powoda, w piśmie procesowym z dnia 8 lutego 2019 r., strona pozwana wniosła o oddalenie apelacji powoda w całości oraz zasądzenie na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację pozwanego, w piśmie procesowym z dnia 12 lutego 2019 r., strona powodowa wniosła o oddalenie apelacji pozwanego w całości.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

apelacja powoda nie zasługiwała na uwzględnienia, natomiast apelacja pozwanego była uzasadniona.

Na wstępie należało podkreślić, że ostatecznie apelacje obu stron skierowane zostały jedynie co do części rozstrzygnięcia zawartego w wyroku Sądu Okręgowego. Strona powodowa objęła apelacją rozstrzygnięcia zawarte w punktach 1 (uchwała nr 5 (...) z dnia 18 marca 2016 r.), 3 (uchwała nr 6), 17 i 18 (uchwała nr 20), 19 i 20 (uchwała nr 21), 21 i 22 (uchwała nr 22), 23 i 24 (uchwała nr 23), 25 i 26 (uchwała nr 25), 27 (uchwała nr 26) i 29 (uchwała nr 27). Strona pozwana z kolei objęła apelacją rozstrzygnięcia zawarte w punktach 2 (uchylenie uchwały nr 5), 4 (uchylenie uchwały nr 6), 28 (uchylenie uchwały nr 26) i 30 (uchylenie uchwały nr 27).

Odnosząc się w pierwszym rzędzie do apelacji powoda stwierdzić należało, że podniesione w niej zarzuty nie zasługiwały na uwzględnienie.

Strona powodowa podniosła, że Sąd I instancji nie wziął pod uwagę z urzędu faktu nieistnienia uchwał nr 5, nr 6, nr 20, nr 21, nr 22, nr 23, nr 25, nr 26 oraz nr 27 z uwagi na brak kworum wynikającego ze statutu spółki (...). Zdaniem H. podejmowanie uchwał przy braku wymaganego kworum należy do tego rodzaju uchybień, które prowadzą do uznania takich uchwał za nieistniejące, co Sąd Okręgowy - niezależnie od zarzutów powoda - powinien wziąć pod uwagę i wyrazić to w wyroku. W przypadku uchwał nr 5, nr 6, nr 26 oraz nr 27 powód wskazywał również na to, że zostały one podjęte bez wymaganej większości głosów (tzn. jednomyślności). Brak uzyskania przez uchwałę wymaganej liczby głosów również skutkuje tym, że uchwała taka w ogóle nie zaistniała. Sytuacja jest w zasadzie analogiczna, jak w przypadku braku wymaganego kworum.

Powyższa argumentacja strony powodowej pomijała jednak przedmiot rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie wyznaczony sformułowanym w pozwie żądaniem. Mianowicie, przedmiotem żądania spółka (...) uczyniła roszczenia o stwierdzenie nieważności, ewentualnie uchylenie wskazanych uchwała (...) z dnia 18 marca 2016 r. Podstawę prawną tych roszczeń stanowiły przepisy Kodeksu spółek handlowych, tj. art. 425 § 1 k.s.h. (powództwo podstawowe) i art. 422 § 1 k.s.h. (powództwo ewentualne). Powód nie wnosił natomiast o ustalenie nieistnienia ww. uchwał, które to powództwo znajduje prawną podstawę w art. 189 k.p.c. Sąd Okręgowy nie mógł zatem „wyrazić w wyroku” rozstrzygnięcia o żądaniu, które nie zostało zgłoszone, stanowiłoby to bowiem oczywistą obrazę art. 321 § 1 k.p.c., który wyznacza granice wyrokowania przez sąd. Zgodnie z treścią art. 383 k.p.c., w postępowaniu apelacyjnym nie można rozszerzyć żądania pozwu ani występować z nowymi roszczeniami. Jednakże w razie zmiany okoliczności można żądać zamiast pierwotnego przedmiotu sporu jego wartości lub innego przedmiotu, a w sprawach o świadczenie powtarzające się można nadto rozszerzyć żądanie pozwu o świadczenia za dalsze okresy. Nie było zatem dopuszczalne zgłoszenie w apelacji żądania ustalenia nieistnienia uchwał nr 5, nr 6, nr 20, nr 21, nr 22, nr 23, nr 25, nr 26 oraz

nr 27 w oparciu o art. 189 k.p.c. W konsekwencji nie było też podstaw do rozważania zarzutu apelacji dotyczącego naruszenia wskazanego przepisu, bowiem nie mógł on zostać naruszony przez Sąd Okręgowy, jego zastosowanie nie podlegało też ocenie z urzędu przez Sąd II instancji na etapie postępowania apelacyjnego.

Z treści apelacji wywiedzionej przez stronę powodową wynikało, że w ramach żądania ewentualnego wносиła ona o stwierdzenie nieważności - na podstawie art. 425 § 1 k.s.h. - uchwał nr 5, nr 6, nr 20, nr 21, nr 22, nr 23, nr 25, nr 26 oraz nr 27 jako niezgodnych z prawem. Powód nie wnosił już natomiast o uchylenie uchwał nr 20, nr 21, nr 22, nr 23 oraz nr 25, zatem kwestia, czy istniały podstawy do uchylenia tych uchwał nie podlegała już badaniu w ramach postępowania odwoławczego. Oznaczało to też, iż nie podlegały badaniu zarzuty apelacji odnoszące się do naruszenia art. 422 § 1 k.s.h.

Zwrócić również należało uwagę na wewnętrzną sprzeczność w stanowisku strony powodowej, która ujawniła się na etapie postępowania apelacyjnego. Zauważyć należało, że powód nie zaskarżył rozstrzygnięć zawartych w punktach 2 i 4 wyroku Sądu Okręgowego, w których uchylono uchwały nr 5 i nr 6 o odwołaniu i powołaniu w skład zarządu nowej kadencji, odpowiednio, M. C. i B. K.. Jednocześnie spółka (...) zaskarżyła wyrok Sądu I instancji w zakresie oddalenia jego roszczeń o stwierdzenie nieważności ww. uchwał nr 5 i nr 6. Akceptacja przez powoda pozytywnego dla niego rozstrzygnięcia co do powództwa ewentualnego wykluczała zaskarżenie w zakresie rozstrzygnięcia co do powództwa podstawowego, nie można było bowiem jednocześnie stwierdzić nieważność, jak i uchylić te same uchwały. Co prawda na gruncie niniejszej sprawy rozstrzygnięcia zawarte w punktach 2 i 4 wyroku Sądu Okręgowego zostały zaskarżone apelacją strony pozwanej, zatem nie stały się prawomocne, jednakże powód wnosił o oddalenie apelacji strony pozwanej w całości, co oznaczało, że w stosunku o uchwał nr 5 i nr 6 zmierzał do uzyskania rozstrzygnięcia, które prowadziłyby zarówno do stwierdzenia ich nieważności, jak i do ich uchylenia. Stanowisko takie, z przyczyn zasygnalizowanych powyżej, uznać należało za wewnętrznie sprzeczne.

Przechodząc do meritum apelacji powoda stwierdzić należało, że nie zasługiwały na podzielenie argumenty H., które miały stanowić uzasadnienie dla stwierdzenia nieważności uchwał nr 5, nr 6, nr 20, nr 21, nr 22, nr 23, nr 25, nr 26 oraz nr 27.

W pierwszym rzędzie strona powodowa wskazała, że porządek obrad (...) spółki (...) z dnia 18 marca 2016 r. naruszał prawo, tj. art. 402 § 2 zd. 1 k.s.h. Zdaniem powoda porządek obrad został sformułowany w sposób, który w niedozwolony sposób krępował walne zgromadzenie oraz uniemożliwiał mu realizację jego praw jako akcjonariusza, w tym uprawnień z art. 401 § 5 k.s.h.

Zgodnie z treścią art. 402 § 2 zd. 1 k.s.h. w ogłoszeniu o zwołaniu walnego zgromadzenia należy oznaczyć datę, godzinę i miejsce walnego zgromadzenia oraz szczegółowy porządek obrad. Porządek obrad oznacza listę spraw, w których mają zostać podjęte uchwały. Jego określenie ma charakter gwarancyjny z punktu widzenia interesów akcjonariuszy, umożliwia im bowiem zaznajomienie się z zagadnieniami, które będą rozpoznawane na walnym zgromadzeniu i np. podjęcie decyzji w sprawie stawiennictwa na zgromadzeniu. Regulację tę uzupełnia art. 404 § 1 k.s.h., zgodnie z treścią którego w sprawach nieobjętych porządkiem obrad nie można powziąć uchwały, chyba że cały kapitał zakładowy jest reprezentowany na walnym zgromadzeniu, a nikt z obecnych nie zgłosił sprzeciwu dotyczącego powzięcia uchwały. Z wyjątkiem sytuacji dotyczącej zmiany statutu nie jest wymagane załączanie do ogłoszenia o zwołaniu walnego zgromadzenia projektów uchwał ani przedstawiania nawet w ogólnym zarysie proponowanych rozwiązań. Nie oznacza to, że taki szczegółowy projekt nie może zostać w ogłoszeniu podany. Ustawa nakłada jedynie wymóg, aby porządek obrad został podany w sposób szczegółowy. Nie można zatem uznać za sprzeczne z prawem sytuacji, w której w ramach porządku obrad wskazuje się konkretnie, jakie osoby mają zostać odwołane bądź powołane do organów spółki. Sąd Apelacyjny podziela stanowisko Sądu I instancji, że w takiej sytuacji nie dochodzi do ograniczenia praw akcjonariuszy, którzy zachowują swobodę decyzji co do sposobu głosowania nad objętymi porządkiem obrad uchwałami. Odwoływanie się przez powoda do treści art. 401 § 5 k.s.h. nie mogło stanowić uzasadnienia dla uznania uchwał nr 5, nr 6, nr 20, nr 21, nr 22, nr 23, nr 25, nr 26 oraz nr 27 za sprzeczne z prawem. Ta sprzeczność może polegać albo na sprzeczności treści uchwały z ustawą albo naruszeniu przepisów ustawowych określających procedurę podejmowania uchwał, o ile miały one wpływ na treść podjętej uchwały (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19

września 2007 r., II CSK 165/07, LEX nr 490422). Regulacja zawarta w art. 401 § 5 k.s.h. nie pozostaje w żadnym związku z uchwałami nr 5, nr 6, nr 20, nr 21, nr 22, nr 23, nr 25, nr 26 oraz nr 27, nie odnosi się bowiem ani do ich treści, ani do procedury ich podjęcia. Nadto, zauważyć należało, że art. 401 § 1 k.s.h. daje akcjonariuszom dysponującym określoną wielkością kapitału zakładowego uprawnienie żądania umieszczenia określonych spraw w porządku obrad walnego zgromadzenia, zatem nawet w przypadku bardzo szczegółowego określenia porządku obrad przez akcjonariuszy zwołujących walne zgromadzenie w trybie art. 399 § 3 k.s.h., pozostali akcjonariusze nie są pozbawieni uprawnienia do zgłoszenia żądania umieszczenia własnych propozycji w ramach porządku obrad tego zgromadzenia.

Po drugie, strona powodowa podnosiła, że uchwały nr 20, nr 21, nr 22, nr 23 oraz nr 25 podjęte zostały z naruszeniem art. 408 § 1 k.s.h. Stanowi on, że jeżeli przepisy niniejszego działu lub statutu nie stanowią inaczej, walne zgromadzenie jest ważne bez względu na liczbę reprezentowanych na nim akcji. Powód wskazał, że na podstawie § 22 ust. 3 statutu spółki (...), uchwały dotyczące zmian osobowych w radzie nadzorczej zapadają w obecności 100% akcjonariatu. Zdaniem powodowej spółki, podjęcie ww. uchwał z naruszeniem uregulowania dotyczącego kworum, stanowiło o podjęciu uchwał z naruszeniem prawa. Według powoda, jakkolwiek zmiany ustawowych reguł dotyczących kworum wprowadzone zostały w statucie pozwanego, to jednak możliwość wprowadzenia takiej modyfikacji wynikała wprost z przepisów prawa. Należy zatem przyjąć, że w zakresie w jakim statut stanowi realizację uprawnienia z względnie obowiązującej normy prawnej, jego naruszenie może zostać uznane za naruszenie prawa.

Argumentacja powyższa nie zasługiwała na podzielenie. W niniejszym przypadku określony wymóg kworum (wybór członków rady nadzorczej „głosami wszystkich akcji”) wynikał ze statutu spółki, nie zaś z ustawy, zatem nie było podstaw do przyjęcia sprzeczności uchwał z ustawą i stwierdzenia ich nieważności. Sąd Apelacyjny w pełni podziela w tym zakresie stanowisko Sądu Okręgowego, a apelacja powoda pomijała przede wszystkim treść art. 425 § 1 k.s.h. i art. 422 § 1 k.s.h., które odróżniają sprzeczność uchwały z ustawą od sprzeczności ustawy ze statutem i wskazują na odmienne konsekwencje prawne tych naruszeń. Na powyższe rozróżnienie i jego konsekwencje wyraźnie wskazuje się zarówno w orzecznictwie, jak i piśmiennictwie. W wyroku z dnia 4 lipca 2012 r., I CSK 635/11, (LEX nr 1228580), Sąd Najwyższy wyraźnie rozróżnił sytuacje, gdy niezdolność zgromadzenia do podjęcia uchwały z uwagi na niezachowanie wymaganego kworum jest konsekwencją naruszenia przepisu ustawy ustanawiającego takie kworum, od sytuacji, gdy stanowi konsekwencją naruszenia postanowienia umownego. W pierwszej sytuacji uchwała jest nieważna, w drugiej zaś może zostać uchylona.

Podsumowując powyższe stwierdzić należało, że nie było podstaw do stwierdzenia nieważności uchwał nr 20, nr 21, nr 22, nr 23 oraz nr 25 z uwagi na sprzeczność z art. 408 § 1 k.s.h. Zauważyć też należało, że w sytuacji, gdy na etapie postępowania apelacyjnego powód nie podtrzymywał już żądania ewentualnego o uchylenie powyższych uchwał, nie było w sprawie konieczne przesądzenie kwestii ważności § 22 ust. 3 statutu spółki (...), która to kwestia pozostaje sporna między stronami.

Po trzecie, strona powodowa podnosiła, że uchwały nr 5, nr 6, nr 26 i nr 27 zostały podjęte z naruszeniem art. 414 k.s.h. Stanowi on, że uchwały zapadają bezwzględną większością głosów, jeżeli przepisy niniejszego działu lub statut nie stanowią inaczej. Powód powoływał się na analogiczną argumentację, jak w odniesieniu do zarzutu naruszenia art. 408 § 1 k.s.h., z tym, że w tym przypadku wymaganie odnosiło się do jednomyślności w głosowaniu nad uchwałami dotyczącymi zmiany składu zarządu, zamiast wymogu 100% kworum w przypadku głosowania na walnym zgromadzeniu uchwał dotyczących wyboru członków rady nadzorczej. Również w tym przypadku nie można było podzielić argumentacji powodowej spółki, odwołując się do przedstawionej już powyżej argumentacji. Jeżeli uchwała nie uzyskała większości głosów wymaganej ustawą, to podlega zaskarżeniu w drodze powództwa o stwierdzenie nieważności na podstawie art. 425 § 1 k.s.h., zaś w razie uchybienia większości określonej w statucie, to właściwe jest powództwo o uchylenie uchwały na podstawie art. 422 § 1 k.s.h. (por. R. Pabis [w:] A. Opalski (red.), Kodeks spółek handlowych, t. III B, Warszawa 2016, Nb 18 do art. 414, s. 425). W konsekwencji powyższego uznać należało, że nie było też w sprawie podstaw do stwierdzenia nieważności uchwał nr 5, nr 6, nr 26 i nr 27 z uwagi na naruszenie art. 414 k.s.h. Zauważyć też należało, że w sytuacji, gdy na etapie postępowania apelacyjnego powód nie podtrzymywał już żądania ewentualnego o uchylenie powyższych uchwał, nie było konieczne - na potrzeby rozpoznania apelacji spółki

(...) - przesądzenie kwestii ważności § 34 ust. 1 statutu spółki (...). Sprawa ta, inaczej niż w przypadku § 22 ust. 3 statutu pozwanego, zostanie jednak poruszona w dalszej części uzasadnienia, z uwagi na zakres zaskarżenia wynikający z apelacji strony pozwanej, który objął rozstrzygnięcia zawarte w punktach 2 (uchylenie uchwały nr 5), 4 (uchylenie uchwały nr 6), 28 (uchylenie uchwały nr 26) i 30 (uchylenie uchwały nr 27). Wymagało to rozstrzygnięcia o zarzutach podniesionych w apelacji (...), w tym analizy prawnej § 34 ust. 1 statutu pozwanej spółki.

Podsumowując jednak w tym miejscu rozważania dotyczące apelacji strony powodowej, stwierdzić należało, że zawarte w niej zarzuty nie były uzasadnione i w żadnym zakresie nie podważały zaskarżonego rozstrzygnięcia Sądu I instancji, które Sąd Apelacyjny w pełni aprobuje, włącznie z przywołaną przez ten Sąd argumentacją prawną. Mając to na względzie, Sąd II instancji na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację powoda jako bezzasadną.

W ocenie Sądu Apelacyjnego na uwzględnienie zasługiwała natomiast apelacja strony pozwanej.

Sąd Okręgowy uchylił uchwały nr 5, nr 6, nr 26 i nr 27 dotyczące odwołania i powołania w skład zarządu nowej kadencji M. C. (uchwały nr 5 i nr 26) oraz B. K. (uchwały nr 6 i nr 27). Przedmiot uchwał nr 26 i nr 27 jest taki sam jak uchwał nr 5 i nr 6, głosowania zostały bowiem powtórzone po umożliwieniu powodowi wykonywania prawa głosu także ze spornych 168 068 akcji nabytych od spółki (...). W ocenie Sądu I instancji ww. uchwały były sprzeczne ze statutem, bowiem zostały podjęte bez dochowania wymogu jednomyślności wynikającego z § 34 ust. 1 tego statutu, a nadto miały na celu pokrzywdzenie powoda jako akcjonariusza spółki (...).

Stosownie do treści art. 422 § 1 k.s.h. uchwała walnego zgromadzenia sprzeczna ze statutem bądź dobrymi obyczajami i godząca w interes spółki lub mająca na celu pokrzywdzenie akcjonariusza może być zaskarżona w drodze wytoczonego przeciwko spółce powództwa o uchylenie uchwały. Skuteczne zaskarżenie uchwały wymaga zatem wykazania przez skarżącego, że uchwała jest sprzeczna ze statutem spółki lub z dobrymi obyczajami, oraz że jednocześnie godzi w interes spółki lub ma na celu pokrzywdzenie akcjonariusza. Ciężar wykazania podstaw zaskarżenia uchwały określonych w art. 422 § 1 k.s.h. obciąża skarżącego (art. 6 k.c. w zw. z art. 2 k.s.h.). W niniejszej sprawie strona powodowa wskazywała na to, że uchwały nr 5, nr 6, nr 26 i nr 27 były sprzeczne ze statutem pozwanej spółki oraz miały na celu pokrzywdzenie powoda jako akcjonariusza. Jak powyżej na to wskazywano, Sąd Okręgowy tę argumentację podzielił i uchylił ww. uchwały. Strona pozwana w apelacji zakwestionowała zarówno to, że powyższe uchwały były sprzeczne ze statutem, jak i to, aby ich celem było pokrzywdzenie spółki (...) jako akcjonariusza pozwanego. Spółka (...) podniosła, że § 34 ust. 1 statutu jest nieważny z uwagi na sprzeczność z ustawą, a gdyby nawet tego stanowiska nie podzielić, to Sąd I instancji dokonał jego wadliwej wykładni - postanowienie to zastrzega wymóg jednomyślności tylko dla uchwały, której przedmiotem jest jednocześnie zmiana statutu spółki oraz zarządu spółki. Kwestionując istnienie przesłanki podjęcia uchwały w celu pokrzywdzenia akcjonariusza pozwany wskazał, że uchwała ani nie miała na celu pokrzywdzenia powoda, ani nie zmierzała do takiego pokrzywdzenia. Nadto, ta sama okoliczność, tj. fakt wyboru do zarządu osób przeciwko którym spółka (...) głosowała, nie może stanowić jednocześnie o sprzeczności ze statutem oraz pokrzywdzeniu akcjonariusza. Pozwany podniósł również, że zaskarżone uchwały zostały podjęte w interesie spółki (...) i dotyczyły równomiernie wszystkich akcjonariuszy, co wykluczało przyjęcie, że miały na celu pokrzywdzenie powoda.

§ 34 ust. 1 statutu spółki (...) stanowi, że: „Każdą uchwałą w sprawie zmiany Statutu i składu Zarządu wymaga uchwały Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy powziętej jednomyślnie.” Sąd Apelacyjny podziela stanowisko Sądu I instancji, że przy wykładni statutu spółki akcyjnej powinna przeważać obiektywna metoda wykładni, tzn. oparta przede wszystkim na tekście statutu. Nie znaczy to jednak, że należy pominąć inne kryteria wykładni oświadczeń woli wynikające z art. 65 k.c. W przywoływanym także przez Sąd I instancji wyroku Sądu Najwyższego z dnia 24 października 2007 r., IV CSK 260/07, (OSNC-ZD 2008/C/87), wskazano, że ze względu na potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa obrotu za prawnie doniosłe należy uznać typowe znaczenie wykładanych postanowień statutu regulujących organizację spółki akcyjnej, które - uwzględniając zasady współżycia społecznego i ustalone zwyczaje (art. 65 § 1 k.c.) - może im przypisywać przeciętny uczestnik obrotu prawnego. Także co do tych postanowień aktualny jest postulat uwzględniania raczej ich celu niż dosłownego brzmienia, powinien to być jednak cel ustalony w tekście statutu lub zrekonstruowany przy uwzględnieniu właściwych przepisów ustawy.

Już Sąd I instancji dostrzegł, że dosłowne odczytanie § 34 ust. 1 statutu może budzić wątpliwości i prowadzić do nieracjonalnych wniosków. W związku z tym Sąd Okręgowy dokonał interpretacji spójnika „i” przyjmując, że został on użyty w znaczeniu „lub”. W ocenie Sądu Apelacyjnego wykładni wymagało także sformułowanie „uchwała w sprawie zmiany [...] składu Zarządu”. Przyjęcie, że oznacza ono uchwały w przedmiocie powoływania i odwoływania poszczególnych członków zarządu, jakkolwiek taka wykładnia byłaby teoretycznie dopuszczalna, prowadziłyby do konsekwencji, które trudno jest zaakceptować na gruncie stosunku spółki akcyjnej.

Zgodnie z treścią § 19 statutu spółki (...), Zarząd składa się z 1 do 2 osób, w przypadku Zarządu jednoosobowego używa tytułu Prezesa Zarządu, a w Zarządzie dwuosobowym, druga osoba używa tytułu członek. Skład zarządu to zatem ilość osób, które wchodzi w jego skład, co znajduje też potwierdzenie w treści art. 368 § 2 k.s.h. Czym innym jest z kolei powołanie, czy też odwołanie członka zarządu, jednakże takich sformułowań w § 34 ust. 1 statutu nie ma. Jeżeli już zatem odczytywać dosłownie sporne postanowienie, to należałoby uznać, że jest w nim mowa o zmianie składu zarządu, tj. jego liczebności, nie zaś o personalnych zmianach w zarządzie, tj. powołaniu lub odwołaniu konkretnego członka zarządu. W § 34 ust. 1 statutu użyty został spójnik „i” wskazujący, że jednomyślnie muszą być podejmowane uchwały w sprawie zmiany statutu i składu zarządu. Zmiana składu zarządu w sensie określenia jego liczebności stanowiłaby jednocześnie zmianę statutu, bowiem aby doszło do takiej zmiany wymagana byłaby zmiana § 19 statutu. Jednakże i przyjęcie, że w § 34 ust. 1 chodzi w rzeczywistości o personalne, konkretne zmiany w zarządzie może budzić wątpliwości interpretacyjne. Jest to wynikiem nieprecyzyjnego sformułowania ww. postanowienia statutu. Natomiast za pierwszą z powyżej przedstawionych wykładni przemawiają istotne racje. Po pierwsze, jednomyślność co do zasady nie jest zgodna z naturą spółki akcyjnej, która opiera się na rządach większości, chociaż reguła ta nie może być rozumiana w sposób absolutny. Uznając jednomyślność za dopuszczaną w pewnych wypadkach, szczególnie w niepublicznych spółkach akcyjnych w sprawach o szczególnie istotnym znaczeniu dla spółki, albo przy ograniczonym akcjonariacie, należy jednak opowiedzieć się za restrykcyjną wykładnią tych postanowień statutu, które zastrzegałyby jednomyślność głosujących. Oznacza to, że nie należy w drodze wykładni rozszerzać katalogu spraw, w których miałyby obowiązywać jednomyślność głosujących. Taka wykładnia uwzględnia też zasady współzycia społecznego, ustalone w obrocie zwyczajem, a przede wszystkim jest zgodna z naturą spółki akcyjnej (por. art. 304 § 4 k.s.h.). Po drugie, podkreślić należało, że dotychczasowa praktyka w spółce (...) była taka, że w przypadku podejmowania uchwał przez walne zgromadzenie w przedmiocie zmian dotyczących członków zarządu nie stosowano się do wymogu jednomyślności (vide k. 1450-1452 - wyciąg z aktu notarialnego Rep. A nr (...) z dnia 11 czerwca 2007 r. obejmującego protokół Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia spółki (...); k. 1459-1461 - wyciąg z aktu notarialnego Rep. A nr (...) z dnia 10 kwietnia 2006 r. obejmującego protokół Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia spółki (...)). Oznaczało to, że akcjonariusze nie odczytywali zapisu zawartego w § 34 ust. 1 statutu jako odnoszącego się do uchwał mających za przedmiot samo powołanie lub odwołanie konkretnych członków zarządu. To również przemawiało za tym, że ww. zapis statutu odnosił się do zmiany liczebności w składzie zarządu. Na marginesie też zauważyć należało, że sąd rejestrowy dokonywał wpisów do rejestru członków zarządu spółki, którzy nie zostali powołani do zarządu jednomyślnie przez akcjonariuszy (vide k. 1454-1457 - postanowienie Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie XIII Wydziału Gospodarczego Krajowego Rejestru Sądowego z dnia 13 lipca 2007 r., sygn. akt WA.XIII.Ns.-Rej.KRS/(...)). Po trzecie, w § 34 ust. 2 statutu postanowiono, że zmiana jest zgłaszana do Sądu Rejestrowego i obowiązuje od momentu zarejestrowania zmian przez Sąd. Oznaczało to, że w ust. 1 § 34 chodzi o takie zmiany, dla których wpis do rejestru ma charakter konstytutywny. Takiego charakteru nie mają uchwały o powołaniu lub odwołaniu członków zarządu, bowiem w takiej sytuacji wpis do rejestru ma wyłącznie charakter deklaratoryjny.

Powyższe rozważania prowadziły do wniosku, że uchwały nr 5, nr 6, nr 26 i nr 27 nie są sprzeczne ze statutem spółki (...), bowiem przy odwoływaniu i powoływaniu w skład zarządu nowej kadencji M. C. oraz B. K. nie obowiązywał wymóg jednomyślności. Do ich podjęcia wymagana była większość oddanych głosów i taka została osiągnięta (por. § 29 ust. 1 statutu). Już ta okoliczność przesądzała o bezzasadności powództwa o uchylenie ww. uchwał. Żadne argumenty nie wskazywały też na to, aby ww. uchwały mogły zostać uznane za naruszające dobre obyczaje. Po pierwsze, strona powodowa takiego zarzutu nie postawiła. Po drugie, należało wskazać, że Sąd Apelacyjny zgadza się z tymi argumentami Sądu I instancji, które odnosiły się do przyczyn zwołania przez część akcjonariuszy (...) w dniu 18 marca 2016 r. Stanowiło to reakcję na zachowanie powoda, który dnia 29 października 2015 r. odbył (...) z wyłącznie

własnym udziałem i podjął szereg uchwał, które mogły mieć wpływ na pozwaną spółkę. Nie ma potrzeby szczegółowego powtarzania argumentacji Sądu Okręgowego, które Sąd odwoławczy akceptuje i przyjmuje jako własne.

W świetle powyższego kwestia, czy ww. uchwały miały na celu pokrzywdzenie powoda jako akcjonariusza spółki (...) pozostawała już bez wpływu na rozstrzygnięcie sprawy. Na marginesie jedynie stwierdzić należało, że Sąd Apelacyjny takiego pokrzywdzenia nie dostrzega. Powyższe uchwały w żaden sposób nie wpływały na pomniejszenie pozycji strony powodowej w spółce, nie pogarszały ani sytuacji majątkowej ani organizacyjnej. Nie można się też dopatrzeć tego, aby uchwały te mogły spowodować po stronie powoda szkodę lub krzywdę, ewentualnie prowadziły do nierównomiernego traktowania akcjonariuszy. Sąd I instancji upatrywał pokrzywdzenia powoda w tym, że przy istniejącym wymogu jednomyślności powołano do zarządu spółki osoby, na które nie wyraził on zgody. Zauważyć jednak należało, że argumentacja ta została zakwestionowana przez Sąd Apelacyjny. W przypadku powołania określonych osób do zarządu obowiązuje zatem zasada większości głosów, co jest zgodne z naturą spółki kapitałowej. Podsumowując, okoliczność, że strona powodowa nie zgadzała się z kandydaturami osób, które na mocy zaskarżonych uchwał zostały powołane do zarządu (...), nie mogła stanowić o pokrzywdzeniu powoda w rozumieniu art. 422 § 1 k.s.h.

W świetle powyższego za uzasadniony uznać należało zarzut apelacji strony pozwanej dotyczący naruszenia art. 422 § 1 k.s.h., bowiem uchwały nr 5, nr 6, nr 26 i nr 27 ani nie były sprzeczne ze statutem spółki (...), ani nie miały na celu pokrzywdzenia powoda jako akcjonariusza.

Nie zasługiwał natomiast na podzielenie zarzut apelacji dotyczący naruszenia przez Sąd I instancji art. 5 k.c. w zw. z art. 2 k.s.h. Niezależnie od tego, że strona pozwana pozostaje w konflikcie ze swoim akcjonariuszem, nie można uznać, iż ten ostatni nadużywa swoich uprawnień korporacyjnych poprzez zaskarżenie uchwał, którym zarzuca sprzeczność z prawem, ewentualnie ze statutem spółki. Okoliczność, że (...) z dnia 18 marca 2016 r. stanowiło reakcję za zdarzenia, które miały miejsce z udziałem spółki (...) w dniu 29 października 2015 r., nie oznaczała, że uchwały, które zostały podjęte na (...) z dnia 18 marca 2016 r. uchylały się kontroli sądowej. Wydaje się wręcz, że w sytuacji konfliktu uprawnienia korporacyjne akcjonariusza nabierają szczególnego znaczenia i nie ma podstaw do uznania, że skorzystanie z nich stanowi o nadużyciu prawa podmiotowego. Okoliczność ta nie miała jednak wpływu na ostateczne rozstrzygnięcie sprawy, bowiem z przyczyn wyjaśnionych już powyżej apelacja strony pozwanej i tak zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd Apelacyjny uznał również, że generalnie nie zasługiwały na uwzględnienie zarzuty apelacji pozwanego odnoszące się do naruszenia przepisów prawa procesowego.

Sąd odwoławczy uznaje ustalenia Sądu I instancji za prawidłowe i przyjmuje za własne, czyniąc podstawą faktyczną rozstrzygnięcia. Opierały się one na prawidłowo zgromadzonym i ocenionym materiale dowodowym i nie zostały skutecznie podważone w apelacji strony pozwanej. Prawidłowa była też decyzja Sądu Okręgowego w przedmiocie oddalenia wniosku pozwanego o przeprowadzenie dowodu z przesłuchania w charakterze strony członków zarządu pozwanej spółki (...). Sąd Apelacyjny podziela w tym zakresie argumenty przytoczone przez Sąd I instancji.

Nie zasługiwał też na uwzględnienie zarzut wskazujący na bezzasadne nieuwzględnienie przez Sąd Okręgowy wniosku o otwarcie rozprawy na nowo, nie ujawniły się bowiem żadne istotne okoliczności, które by to uzasadniały.

W sprawie nie zachodziły również podstawy do zawieszenia niniejszego postępowania na podstawie art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. do czasu rozstrzygnięcia sprawy toczącej się przed Sądem Okręgowym w Warszawie pod sygn. akt XVI GC 653/18. Rozstrzygnięcie w tej sprawie nie miało prejudycjalnego znaczenia dla niniejszej sprawy. Wykładnia § 34 ust. 1 statutu spółki (...) dokonana została samodzielnie przez Sąd Apelacyjny.

Mając powyższe na względzie, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił częściowo zaskarżony wyrok w ten sposób, że oddalił powództwo o uchylenie uchwał (...) z dnia 18 marca 2016 r. nr 5, nr 6, nr 26 oraz 27 oraz zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 2 177 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Apelacja strony powodowej została oddalona na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego, mając na względzie zasadę odpowiedzialności za wynik procesu, orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3, art. 99, art. 108 § 1 k.p.c. oraz na podstawie § 8 pkt 22 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t. jedn. Dz. U. z 2018 r., poz. 265 ze zm.).

Dorota Wybraniec Maciej Dobrzyński Anna Szanciło